

13 noyabr 2020-ci il
№38 (8902)

www.muallim.edu.az
muallim@edu.gov.az

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil
millətin
gələcəyidir!**
Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

ŞANLI QƏLƏBƏN MÜBARƏK, AZƏRBAYCAN!

İlham ƏLİYEV, Ali Baş Komandan

**Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq
Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur**

İlham Əliyev @azpresi... · 10 nov.
Bu gün tarixi gündür. Ermənistan-
Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə
son qoyulur.

İlham Əliyev @azpresi... · 10 nov.
Bu bəyanat tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Bu
bəyanat Ermənistanın kapitulyasiyası
deməkdir. Bu bəyanat uzun illər davam edən
işğala son qoyur. Bu bəyanat bizim Şanlı
Qələbəmizdir!

Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanlıdır!

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib

Prezident İlham Əliyevin müraciəti

Noyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib. AZƏRTAC müraciəti təqdim edir.

- Əziz həmvətənlər.
Bu gün ölkəmiz üçün tarixi bir gündür. Bu gün Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə son qoyulur. Hesab edirəm ki, indicə imzalanmış üçtərəfli bəyanat məsələnin həlli istiqamətində son nöqtə

olacaqdır. Bu bəyanatı Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistan baş naziri imzalamışlar. İstədim ki, bəyanatın mətni ilə sizi tanış edim:

⇒ Ardı səh.3

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistan Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidentinin

BƏYANATI

Biz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin aşağıdakıları bəyan edirik:

- 10 noyabr 2020-ci il tarixində Moskva vaxtı ilə saat 00.00-dan etibarən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olunur. Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası hazırda tutduqları mövqelərdə qalacaqlar.
- 20 noyabr 2020-ci il tarixində Ağdam rayonu Azərbaycan Respublikasına qaytarılır.
- Dağlıq Qarabağda təmas xətti və Laçın dəhlizi boyu Rusiya Federasiyasının 1960 sayda odlu silahlı hərbi qulluqçusundan, 90 hərbi zirehli texnika, 380 ədəd avtomobil və xüsusi texnikadan ibarət sülhməramlı kontingenti yerləşdirilir.
- Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingenti erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması ilə paralel şəkildə yerləşdirilir. Rusiya Federasiyasının sülhməramlı kontingentinin qalma müddəti 5 ildir və müddətin bitməsinə 6 ay qalmış hazırkı müddətin tətbiqinə xitam verilməsi niyyəti ilə bağlı Tərəflərdən hər hansı biri çıxış etməzsə, müddət avtomatik olaraq növbəti 5 ilə uzadılır.
- Münaqişə tərəflərinin razılaşmalara əməl etməsinə nəzarətin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə atəşkəsə nəzarət üzrə sülhməramlı mərkəz yaradılır.
- Ermənistan Respublikası 15 noyabr 2020-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasına Kəlbəcər rayonunu, 1 dekabr 2020-ci il tarixində isə Laçın rayonunu qaytarır. Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edəcək və bununla belə Şuşa şəhərinə toxunmayacaq Laçın dəhlizi 5 kilometr enliyində Rusiya sülhməramlı kontingentinin nəzarəti altına verilir. Tərəflərin razılığı əsasında növbəti üç il ərzində Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında əlaqəni təmin edən Laçın dəhlizi üzrə yeni hərəkət marşrutunun inşası planı müəyyən ediləcək və bununla da həmin marşrutun mühafizəsi üçün Rusiya sülhməramlı kon-

tingentinin gələcək yerləşməsi nəzərdə tutulur. Azərbaycan Respublikası Laçın dəhlizi üzrə hər iki istiqamətdə vətəndaşların nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hərəkətinə təhlükəsizlik zəmanəti verir.

- Daxili məcburi köçkünlər və qaçqınlar Dağlıq Qarabağın ərazisinə və ətraf rayonlara BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının ofisinin nəzarəti altında geri qaydırılır.
- Hərbi əsirlər, girovlar və digər saxlanılan şəxslərin, habelə cəsədlərin mübadiləsi həyata keçirilir.
- Bölgədəki bütün iqtisadi və nəqliyyat əlaqələri bərpa edilir, Ermənistan Respublikası vətəndaşlarının nəqliyyat vasitələrinin və yüklərin hər iki istiqamətdə maneəsiz hərəkətinin təşkili məqsədilə Azərbaycan Respublikasının qərb rayonları və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqəsinin təhlükəsizliyinə zəmanət verilir. Nəqliyyat əlaqəsi üzrə nəzarəti Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin sərhəd xidmətinin orqanları həyata keçirir. Tərəflərin razılığı əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın qərb rayonlarını birləşdirən yeni nəqliyyat-kommunikasiyalarının inşası təmin ediləcək.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistan Respublikasının baş naziri, Rusiya Federasiyasının Prezidenti”.

Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

Prezident İlham Əliyevin müraciəti

Bir daha demək istəyirəm ki, Ermənistan baş naziri Paşinyanın bu hərəkəti başadüşüləndir. Halbuki hesab edirəm ki, hər bir insan öz əməllərinə görə cavab verməlidir. Hər bir insan hətta onun üçün, ölkəsi üçün ən ağır, ən kritik vəziyyətdə özünə hörmət saxlamalıdır. Onsuz da Paşinyan bunu imzalayacaq. Biz onu məcbur etdik. Ancaq onu hansısa bağlı bir yerdə, qapalı bir yerdə, kameralardan uzaq bir yerdə qorxaqcasına, namərdcəsinə imzalayacaq. Öz xoşu ilə bunu imzalamır. Bunun - dəmir yumruğun hesabına imzalayır!

← Əvvəlki səh.2

Əziz həmvətənlər, əziz bacılar və qardaşlar. Bu bəyanatın tarixi əhəmiyyəti var. Bildirməliyəm ki, bu bəyanat videokonfrans şəklində imzalanmışdır və ilk mərhələdə 3 ölkənin başçısı bu videokonfrans vasitəsilə bəyanatı imzalamalı idilər. Ancaq son anda Ermənistan baş naziri bundan imtina edib. Bu, müəyyən dərəcədə başadüşüləndir. Çünki faktiki olaraq bu bəyanat Ermənistanın hərbi kapitulyasiyası deməkdir. Ona görə bu bəyanatı videokonfrans formatında Rusiya Prezidenti və mən imzalamışam və bu bəyanat rus dilində tərtib edilmişdir. Mənim burada imzam var, bu sənəd bu imzalamadan sonra Rusiya səfirinə təqdim edilib və Rusiya və Ermənistan dövlət, hökumət başçıları bu sənədi imzalayacaqlar.

Bir daha demək istəyirəm ki, Ermənistan baş naziri Paşinyanın bu hərəkəti başadüşüləndir. Halbuki hesab edirəm ki, hər bir insan öz əməllərinə görə cavab verməlidir. Hər bir insan hətta onun üçün, ölkəsi üçün ən ağır, ən kritik vəziyyətdə özünə hörmət saxlamalıdır. Onsuz da Paşinyan bunu imzalayacaq. Biz onu məcbur etdik. Ancaq onu hansısa bağlı bir yerdə, qapalı bir yerdə, kameralardan uzaq bir yerdə qorxaqcasına, namərdcəsinə imzalayacaq. Öz xoşu ilə bunu imzalamır. Bunun - dəmir yumruğun hesabına imzalayır!

Bu bəyanat bizim şanlı qələbəmizdir. Şadam ki, bu gün bu müjdəni Azərbaycan xalqına verirəm. Hesab edirəm ki, bu bəyanatın imzalanmasının səbəblərindən biri də dünən qeyd etdiyimiz parlaq qələbəmizdir, tarixi qələbəmizdir, Şuşanın işğaldan azad edilməsidir. Şuşa Qarabağın tacıdır! Şuşanın azad edilməsi həm böyük siyasi, həm böyük strateji, eyni zamanda, çox böyük mədəni mənə daşıyır. Biz Şuşaya qayıtdıq, biz Şuşanı qaytardıq, biz Şuşada yaşayacağıq və işğaldan azad edilmiş digər bütün torpaqlarda həyat qaynayacaq. İnsanlar o torpaqlara qayıdacaq, orada yaşayacaq, insanlarımızın 30 illik həsrətinə son qoyulur.

Hesab edirəm ki, bu bəyanatın imzalanmasının səbəbi noyabrın 9-da - Dövlət Bayrağı Günündə bizim növbəti şanlı hərbi qələbəmiz olub. Çünki noyabrın 9-da 72 yaşayış məntəqəsini Azərbaycan Ordusu işğalçılardan azad edib. Şuşanın azad edilməsi, noyabrın 9-da 72 yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi və sentyabrın 27-dən bu günə qədər 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi ilə Ermənistan ordusunun belini qırılmışdır. Paşinyan məcbur olub bu bəyanata öz imzasını atır. Amma çox miskin, çox acınacaqlı durumda. Mən isə böyük fəxarət və sevinc hissi ilə bu bəyanata öz imzamı atmışam. Çünki bu bəyanat uzun illər davam edən işğala son qoyur. Bu bəyanat imkan verir ki, hələ də işğal altında olan digər rayonlarımızı - Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonlarını qan tökülmədən qaytarıq. Qısa bir müddət qoyulur, bu ayın sonuna qədər bu rayonlar

bizə qaytarılır. Bu, böyük xoşbəxtlikdir. Mən fürsətdən istifadə edərək, Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonlarının sakinlərini, bütün Azərbaycan xalqını bu münasibətlə təbrik edirəm. Hər dəfə işğal altında olan hansısa rayon, şəhər işğaldan azad ediləndə mən o şəhər və rayonların sakinlərini təbrik edirdim, təşəvvür edirəm ki, onların həyatında bu nə deməkdir. Onların bəziləri, bəlkə də bir çoxları görəndə ki, uzun illər ərzində məsələ öz həllini tapmır artıq ümidlərini itirirdilər. Mən son 17 il ərzində köçkünlərlə çoxsaylı görüşlərimdə, onlar üçün yeni evlərin təqdimat mərasimlərində gördüm ki, ildən-ilə onların ümidləri azalır. Gördüm, ürək ağrısı ilə bunu gördüm. Gördüm ki, artıq onların bəziləri ümidlərini itirib. Bəli, təşəkkürünü bildirirdilər, təbii ki, onlara yaxşı şərait yaradırdı, onların problemləri həll olunurdu. Bilirsiniz ki, məcburi köçkünlər üçün Azərbaycanda görülən işlər heç bir başqa ölkədə görülür. Dünyanın bir çox ölkələrində köçkünlər var, amma bizim köçkünlərimizin vəziyyəti o biri ölkələrdə yaşayan köçkünlərlə müqayisədə dərəcədə müsbətdir. Amma onların əsas arzusu doğma torpaqlara qayıtmaqdır və mənəndən xahiş edirdilər, cənab Prezident, qaytar bizi. Mən də hər dəfə onlarla görüşəndə həm onlarda güclü iradə görürdüm, yenilməzlik görürdüm, dövlətə sədaqət görürdüm, eyni zamanda, onların gözlərində nisgil, həsrət görürdüm. Buna son qoyulub, əziz soydaşlarım, gözlünüz aydın olsun, siz qayıdarsınız, biz qayıdırdıq. Azərbaycan qayıdır! Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edir. Bundan da böyük xoşbəxtlik ola bilməzi!

Məcburi köçkünlər yaxşı bilirlər ki, onların öz dədə-baba torpaqlarına qayıtması üçün biz əlimizdən gələni edəcəyik, işğaldan azad edilmiş bu torpaqları yenidən quracağıq. İndi bütün dünya görür ki, mənfur düşmən bu torpaqları hansı vəziyyətə salıb. Bizim bütün binalarımız dağıdılıb, tarixi abidələrimiz dağıdılıb, muzeylərimiz talan edilib, təbiətimiz böyük ziyan vurulub, məscidlərimiz dağıdılıb, təhqir edilib. Azad edilmiş torpaqlarda yaradılmış məscidlərdə vəhşi düşmən bizi təhqir etmək üçün, bizim qürurumuza toxunmaq üçün donuz saxlayırdı. Amma biz onların qisasını artıqlaması ilə aldıq. Xocalı qurbanlarının da qisasını aldıq, şəhidlərimizin də qisasını aldıq.

Mən noyabrın 8-də Şuşanın azad edilməsi ilə əlaqədar xalqımıza müjdə verərək bildirmişdim ki, şəhidlərin ruhu qarşısında baş əyirəm. Birinci Qarabağ və İkinci Qarabağ müharibələrinin şəhidləri bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Onların qəhrəmanlığı, fədakarlığı nəticəsində biz torpaqlarımıza qayıdırdıq. Allah bütün yaralı hərbiçilərimizə şəfa versin, onlar tezliklə sağalıb normal həyata dönsünlər, onların sağalması üçün də əlimizdən gələni edirik və edəcəyik. Hətta ən ağır vəziyyətdə olan yaralı əsgərimiz, zabitemiz bilməlidir, əlimizdən gələni edəcəyik ki, onu normal həyata qaytararıq.

Biz bu Qələbəyə görə onlara borcluuyq. Onlar torpağımızı işğalçılardan qarış-qarış azad edib, onlar bizim bayrağımızı işğal edilmiş və işğaldan azad edilmiş torpaqlarda qaldırıb, bayrağımızı orada dalğalandırıb. Bu, bizim hamımızın qələbəsidir, bütün Azərbaycan xalqının. Azərbaycan xalqı bir daha göstərdi ki, nə qədər böyük xalqdır, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır. 30 ilin əziyyəti, 30 ilin ümitsizliyi, 30 ilin əzabları xalqımızı sındırmadı, iradəmizə heç bir mənfə təsir göstərmədi. Əksinə, biz daha da bütövləşdik, daha da mötənləşdik, daha da gücləndik, özümüzü toparladıq, dedik ki, artıq yetər, biz bu işğala dözməyəcəyik. Dedik ki, düşməni torpaqlarımızdan qovacağıq! Heç bir danışıqlar bizi maraqlandırmır. Siz də yaxşı bilirsiniz ki, son bir il ərzində mən danışıqlar haqqında, ümumiyyətlə, söhbət aparmıram. Xalqımı aldatmaq istəmədim, heç vaxt aldatmamışam və aldatmayacağam. Azərbaycan xalqı bunu bilir. Mən müharibədən əvvəl deyəndə ki, mən bilərəm nəyi nə vaxt etmək lazımdır, əminəm ki, xalqımızın mütləq əksəriyyəti başa düşürdü mən nəyi nəzərdə tuturam və səbrlə bu günü gözləyirdi, mənə inanırdı, Prezident kimi, Ali Baş Komandan kimi inanırdı, gözləyirdi və bu gün gəldi. Dedik yetər artıq, bu əsəret yetər! Bizim şəhərlərimiz əsəret altında nə qədər qalacaq?! Mənfur düşmən bizim təbiətimizi nə qədər murdarlayacaq, bizim torpağımızda gəzəcək, yeyəcək, içəcək, rəqs edəcək, bizi təhqir edəcək. Dedik ki, düşməni yerini göstərəcəyik, düşməni torpaqlarımızdan qovacağıq və qovduq da!

Sentyabrın 27-də nə baş verib, onu tarixçilər deyəcək. Necə başlayıb, onu hesab edirəm ki, bir çoxları bilir. Artıq Azərbaycan xalqının səbri tükənmişdi və mən Ermənistan baş nazirinə son görüşlərdə demişdim ki, siz odla oynamayın, Azərbaycan xalqının səbri ilə oynamayın. Siz Azərbaycan xalqını tanıyırsınız, siz tanıyacaqsınız bizi, amma gec olacaq. Düz yola gəlin, çıxın bu torpaqlardan, bu torpaqlar sizə mənsub deyil. Amma nə etdilər? Orada qanunsuz məskunlaşma aparmaq üçün beynəlxalq hüququ, beynəlxalq konvensiyaları, o cümlədən Cenevrə konvensiyalarını kobudcasına pozaraq nümayişkarane şəkildə xaricdən erməniləri gətirib özü də məhz Şuşaya ki, bizi incitsin. Məhz Şuşada o dəstə başçısı hansı ki, indi dəşik axtarı gizlənməyə, xunta başçısı özünə andiçmə mərasimi keçirmişdir və Ermənistan baş naziri gedib orada iştirak edib. Bu, bizə sataşmaq deyildimi? Bunun hesabını sizdən soruşan olmayacaqdımı?! Hesabını soruşduq, diz çökdürdük, diz üstə qoyduq! Onun-bunun ötəyindən yapıb bu 40 gündən çox bir müddətdə adam qalmaqıb ki, zəhləsini tökməsin, yardım istəməsin, özünü alçaltmasın. Biz alçaltmışıq onu, əcəb də etmişik.

→ Ardı səh.4

Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

Prezident İlham Əliyevin müraciəti

Bizim üçün müqəddəs olan Şuşa şəhərinin Cıdır düzündə sərxoş vəziyyətdə rəqs edəndə fikirləşəydi ki, bu gün gələcək, cəzasını alacaq, siçan kimi gizlənib bax bu sənədi götürüb ağlaya-ağlaya imzalayacaq. Yerini göstərdik, dərslərini verdik. Qovmuşuq onları torpaqlarımızdan, iti qovan kimi qovmuşuq. Demişdim ki, qovacağıq, iti qovan kimi qovacağıq və qovmuşuq, iti qovan kimi qovmuşuq. Qorxularından indi bu sənədə imza atır, bilir ki, biz Ağdama da, Kəlbəcərə də, Laçına da gələcəyik. Heç kim bizi saxlaya bilməz. Hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs bizim dəmir yumruğumuz nədir, anladı. Ona görə qovmuşuq onları, əcəb də etmişik.

← Əvvəlki səh.3

Bizim üçün müqəddəs olan Şuşa şəhərinin Cıdır düzündə sərxoş vəziyyətdə rəqs edəndə fikirləşəydi ki, bu gün gələcək, cəzasını alacaq, siçan kimi gizlənib bax bu sənədi götürüb ağlaya-ağlaya imzalayacaq. Yerini göstərdik, dərslərini verdik. Qovmuşuq onları torpaqlarımızdan, iti qovan kimi qovmuşuq. Demişdim ki, qovacağıq, iti qovan kimi qovacağıq və qovmuşuq, iti qovan kimi qovmuşuq. Qorxularından indi bu sənədə imza atır, bilir ki, biz Ağdama da, Kəlbəcərə də, Laçına da gələcəyik. Heç kim bizi saxlaya bilməz. Hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs bizim dəmir yumruğumuz nədir, anladı. Ona görə qovmuşuq onları, əcəb də etmişik.

Onların demək olar ki, bütün texnikasını məhv etmişik, darıma-dağım etmişik. Bu 30 il ərzində qurulmuş istehkamları keçmişik, əsgərlərimiz aslan kimi keçiblər, əziblər düşməni keçiblər, əcəb də ediblər, öz torpağında. Biz beynəlxalq hüquqa əməl edirik, biz beynəlxalq hüquqa hörmət göstəririk. Biz mütlqi vətəndaşlardan intiqam almamışıq, heç vaxt almayacağıq və məhz buna görə mütlqi vətəndaşlar arasında düşmən tərəfdə itkilər çox azdır. Onlar nə etdilər? Onlar döyüş meydanında duruş gətirə bilmədilər, qaçdılar, ondan sonra ballistik raketlərlə mütlqi vətəndaşlara atəş açdılar. Bu, hərbi cinayətdir. Onlar bu hərbi cinayətə görə cavab verəcəklər. Gəncə şəhərini Ermənistanın ballistik raketlərlə vurmaq alçaqlıqdır, alçaq hərəkətdir, cinayətdir. Bərdəni kasetli bombalarla atəş tutmaq hərbi cinayətdir. Mən demişəm Tərtər şəhəri, İkinci Dünya müharibəsi dövründə dağılmış Stalingrad şəhərinə bənzəyir. Gündə, - özü də böyük şəhər deyil, - yüzlərlə mərmi düşürdü, amma bir nəfər də tərpənmədi. Amma ermənilər qaçıb getdilər. Onların "yenilməz" ordusu məhv oldu, fərarilik başladı, xunta başçısı Dağlıq Qarabağda emr verdi ki, kim oradan qaçacaq, o, məsuliyyətə cəlb olunacaq. Bizdə BİR nəfər fərarili oldu mu? Olmadı! Bir nəfər də olmadı! Budur Azərbaycan xalqı! Mütlqi vətəndaşlar, evi dağılıb, malı batıb, yaxın insanını itirib, yenə də deyir ki, "Vətən sağ olsun". Ancaq irəli, irəli! Mənə yazılan məktublarda deyilir, Ali Baş Komandan, irəli! Dəstəkləyirik səni, get irəli, dayanma və getmişəm, dayanmamışam.

Bu müharibə dövründə 30-a yaxın müsahibə vermişəm. Ömrümdə bəlkə də bu qədər müsahibə verməmişəm və bəziləri deyirlər ki, İlham Əliyev nə üçün müsahibə vermir. Hesab edirdim ki, mən öz mövqeyimi ifadə etmək üçün kifayət qədər imkanlara malikəm, tez-tez bütün məsələlərlə bağlı öz fikirlərimi bildirirəm. Mənim bütün fəaliyyətim şəffafdır, keçirdiyim bütün iclaslar ictimaiyyətə təqdim edilir. Lüzum bilmirdim onda. Amma lazım olan vaxtda 30-a yaxın müsahibə vermişəm və o müsahibələrdə demişəm ki, biz beynəlxalq hüquqa hörmətlə yanaşırıq, biz beynəlxalq hüqu-

qu müdafiə edirik, biz ədalətli müdafiə edirik, biz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini icra edirik. Demişdim ki, bizim bütün addımlarımız beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, əxlaq əsasında görülüb və bütün addımlarımız bu istiqamətdə atılıb. İntiqamımızı düşməndən aldığımız, işğalçıdan aldığımız. Mütlqi vətəndaşlarla bizim işimiz olmayıb və olmayacaq. Düşmənin məskunlaşdığı, gizləndiyi şəhərlərdə böyük dağıntılar yoxdur. Çünki biz mütlqi obyektlərə atəş açmamışıq. Bax, bizim fərqi bəzən bundan ibarətdir.

Mən bu müharibə başlayandan sonra demişdim ki, bir çoxları, demək olar ki, bu məsələ ilə məşğul olan siyasətçilərin hamısı deyirdi ki, bu münaqişənin hərbi həlli yoxdur. Mən nə deyirdim? Deyirdim ki, var! Məni təhqir edirdilər ki, İlham Əliyev nə danışır? Yoxdur hərbi həlli. Dedim yaxşı yoxdursa, onda bunu sülh yolu ilə həll edin. Sizin əlinizdə bu imkanlar var. Siz böyük dövlətləriniz, böyük nüfuzunuz var, böyük imkanlarınız var. Nədir ki, sizin qabağınızda Ermənistan, nədir ki, ona təsir edə bilmirsiniz? Bəlkə təsir etmək istəmirsiniz? Yox, deyirdilər ki, olmaz müharibə aparmaq, sülh yolu ilə. Sülh yolu ilə 1 il, 2 il, daha 30 il sülh yolu ilə? Bizim başımızı nə qədər aldatmaq olar? Amma biz sübut etdik ki, hərbi həlli var. Və mən demişdim ki, mən istəyirəm və Paşinyan, deyirəm sənə, bəyanat ver, öhdəlik götür, qrafik ver, cədvəl ver. Müharibənin ilk günündən mən bunu deyirdim. Hər kəs də bunu görə bilər. Müsahibələrimdə, xalqa müraciətlərimdə açıq demişəm, qrafik ver, cədvəl ver, rədd ol, çıx get, mən dayanıram. Yoxsa oradan deyirlər dayanın, buradan deyirlər dayanın. Yaxşı, bizim torpaqlarımızı işğal edəndə niyə bunlara "dayanın!" deyən olmadı? Bizim torpaqlarımızı 30 il əsarət altında saxlayan Ermənistan nə üçün "buradan çıx get!" deyən olmadı! Bu, nədir? Yaxşı, biz indi öz gücümüzlə güvənərək bu torpaqları şəhid verə-verə, qan tökə-tökə azad edirik, bizə "dayanın" deyirsiniz, ona de ki, çıx. Demir. Bizə deyir dayan. Dedim dayanmayacağam mən. Heç kim məni dayandıra bilməz və dedim tələb edirəm sənədən Paşinyan, şəxsən özün, sənənin xarici işlər nazirini, nə bilim o biri, bu biri yox, şəxsən özün öhdəlik götürməlisən, tarix verməlisən nə vaxt rədd olursan bizim torpaqlarımızdan. Bax bu bəyanatda o öhdəlik var. Məcbur edirik onu, məcbur etdik, zorla məcbur etdik, başına vur-a vura məcbur etdik, bütün bəd əməllərinə görə, o donuzları bizim məscidlərimizdə saxladığına görə. Bizim məscidlərimizdə donuz saxlayan özü donuzdur. İndi bu sənəddə öhdəlik var. Dekabrın 1-nə qədər rədd olacaq qalan işğal edilmiş torpaqlardan. Ona görə məsələnin hərbi yolu var. Amma mən deyirdim, istəyirəm ki, bu hərbi mərhələ də dayansın, keçək siyasi mərhələyə. Nə oldu? Mən deyən oldu. Bax, bu gün mən deyən oldu. Hərbi mərhələ başa çatır, keçirik siyasi məsələyə. Demək olar ki, bizə maksimum sərf edən sənəd imzalandı. Paşinyan onu imzaladı. Başqa yolu yox idi. Əslində, bu,

məğlubiyyətin etirafıdır. Bu, hərbi kapitulyasiyadır. Prinsip etibarilə mən tələb edə bilirdim ki, gəlsin otursun orada, aşağıda, bax orada imzalasın onu. Amma mən belə adam deyiləm. Mən nə üçün kimisə alçaldım. O onsuz da özünü alçaldı. Bu rəzil duruma özü-özünü salıb. Gərək orada qamını qabağa verib, sərxoş vəziyyətdə Cıdır düzündə rəqs edəndə bu günü fikirləşəydi ki, gün gələcək hesabını verəcəksən, verirsən. Bax belə. Heç kim bizimlə zarafət edə bilməz. Heç kim Azərbaycan xalqının səbri ilə oynaya bilməz. Heç kim bizi təhqir edə bilməz. Edərsən, dərslərini alarsan. Necə ki, dərslərini vermişik.

Ona görə məsələnin həlli artıq təmin edilib. Əlbəttə, əgər Ermənistan atəşkəsə əməl etsə, - mən artıq bütün ömrlərimi verməmişəm, - komandanlıqlara əmrimi vermişəm, biz dayanırıq. Biz imzaya hörmətlə yanaşırıq. Qarşı tərəf də dayanmalıdır. Çünki dayanmasa, biz də dayanmayacağıq.

İndi beynəlxalq müşahidəçilər yaxşı bilirlər ki, kim atəşkəsi pozub. Birinci dəfə kim pozub Gəncəni ballistik raketlə bombalayanda, ikinci dəfə kim pozub beş dəqiqə atəşkəs vaxtından keçməmiş və üçüncü dəfə Bərdəni kasetli raketlərlə vurmaqla. İndi bu dəfə də pozsa, artıq mən hesab edirəm ki, özü lap peşman olacaq. Ona görə biz istədiyimizə nail ola bilmişik. Biz düşməni məcbur edə bilmişik. Mən faktiki olaraq onlara ultimatum vermişəm. Demişəm ki, çıxmalsan, çıxmısan sona qədər gedəcəyəm. Sona qədər! Ayın 8-də Şəhidlər xiyabanında demişəm ki, sona qədər gedəcəyəm və heç bir qüvvə mənə dayandıra bilməz. Biz bu qələbəni döyüş meydanında qazandıq. 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsi, o cümlədən Füzuli şəhəri, Cəbrayıl şəhəri, Zəngilan şəhəri, Qubadlı şəhəri, Şuşa şəhəri, Hadrud qəsəbəsi, Suqovuşan qəsəbəsi, digər qəsəbələr döyüş meydanında azad edildi.

Bu qələbələr düşməni məcbur etdi ki, Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonları bizə siyasi yollarla qayıdır. Amma burada Ermənistan tərəfinin xoş niyyətini axtarmaq yersizdir. Onlarda xoş niyyət deyilən anlayış bütövlükdə yoxdur. Sadəcə olaraq, məcbur olub. Çünki bildirdi ki, bu sənədə imza atmasa, özümüz alacağıq bu torpaqları. Hər kəs bunu bildirdi. Mən demişdim ki, qan tökmək istəmirəm, müharibəni dayandırmalıyıq, rədd olsun bizim torpaqlarımızdan! Belə də oldu.

Mən bir məsələni də qeyd etmək istərdim. Mən əziz xalqımı sənədin mətni ilə tanış etdim. Burada yeni nəzarət mexanizmi tətbiq edilir. Bəyanatın beşinci bəndində yazılıb: "Münaqişə tərəflərinin razılaşmalarına əməl etməsinə nəzarətin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə atəşkəsə nəzarət üzrə sülhməramlı mərkəz yaradılır".

Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

Prezident İlham Əliyevin müraciəti

Bu müharibə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər böyük xalq olduğunu göstərdi - yenilməz xalq, dəmir iradəli xalq, müzəffər xalq, müzəffər ordumuz! Fəxr edirik xalqımızla, ordumuzla! Əminəm, hər bir Azərbaycan vətəndaşı hesab edir ki, onun həyatında bu günlər, bu dəqiqələr ən xoşbəxt günlər, dəqiqələrdir. Mən də xoşbəxtəm ki, bu xoş xəbərləri, bu müjdəni Azərbaycan xalqına verirəm. Xoşbəxtəm ki, bu tarixi sənədə imza atmışam. Xoşbəxtəm ki, biz öz Vətənimizə, doğma Qarabağımıza qayıdırıq, Qarabağımızın tacı olan Şuşaya qayıdırıq və bu torpaqlarda əbədi yaşayacağıq! Bundan sonra heç kim bizi o torpaqlardan tərpedə bilməz!

← Əvvəlki səh.4

Mən deyə bilərəm ki, bu mərkəzdə Rusiya və Türkiyə hərbiçiləri fəaliyyət göstərəcək. Beləliklə Türkiyə rəsmi qaydada bu münaqişənin gələcək həlli və atəşkəsə nəzarət etmək işində rol oynayacaqdır.

Mən videokonfrans formatında imzalama mərasimindəki çıxışında həm Türkiyə Prezidenti, əziz qardaşım Rəcəb Tayyib Ərdوغانın, həm Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin söylərini yüksək qiymətləndirdim. Çünki onlar doğrudan da bu 44-45 gün ərzində böyük səylər göstərmişlər ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Eyni zamanda, mən çox şadam ki, artıq münaqişənin dayandırılmasında bu iki lider öz müsbət rolunu oynayıb. Hesab edirəm ki, bu, eyni zamanda, bölgədə gələcək əməkdaşlıq formatını da böyük dərəcədə müəyyən edir. Çünki Türkiyə ilə Rusiya arasındakı əlaqələr bu gün tarixə baxsaq, hesab edirəm ki, ən yüksək səviyyədədir. Hər iki ölkə bizim üçün dost, qonşu ölkədir. Beləliklə, hesab edirəm ki, gələcəkdə bu əməkdaşlıq formatı daha da çoxşaxəli ola bilər.

Digər önəmli məsələ, xüsusilə qeyd etmək istəyirəm ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycanın əsas hissəsi ilə əlaqəsi bu sənədə təsbit edilir. Həm bütün kommunikasiyaların, yolların açılması, eyni zamanda, burada göstərilir ki, yeni nəqliyyat kommunikasiya infrastrukturunu yaradıla bilər və yaradılmalıdır. Biz bunu əlbəttə ki, çox dəstəkləmişik. Deyə bilərəm ki, mənim təkidimlə bu bənd bu bəyanata salındı. Çünki birbaşa Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bu bəndin əlaqəsi yoxdur. Ancaq mənim təkidli tələblərim şadam ki, qəbul olundu. Beləliklə Naxçıvan Muxtar Respublikasını Azərbaycanla, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə quru yollarla birləşdirmə istiqamətində tarixi addım atıldı. Çünki mənfur düşmən 1990-cı illərin əvvəllərində və ondan da bir qədər əvvəl Naxçıvanı faktiki olaraq mühasirəyə almışdı. Bütün kommunikasiya xətləri kəsildi, - çünki o vaxt Azərbaycanın əsas hissəsindən oraya enerji resursları ötürülürdü, - faktiki olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası çox ağır vəziyyətdə qalmışdı. Eyni zamanda, Ermənistan ərazisindən oraya hücumlar da edilirdi. Dəfələrlə demişəm, məhz ulu öndər Heydər Əliyevin cəsarəti və fəaliyyəti nəticəsində Naxçıvan işğal altına düşmədi. Erməni vandallarının belə planları da var idi.

Ona görə bu bəndi xüsusilə qeyd etmək istərdim və əziz naxçıvanlıları da bu hadisə münasibətilə təbrik etmək istərdim. Bildirməliyəm ki, naxçıvanlılar da ikinci Qarabağ müharibəsində digər bütün bölgələrdən olan vətəndaşlar kimi fəal iştirak edəblər. İndi müharibə başa çatır, bu günə qədər açıqlanmayan bəzi məsələlər də üzə çıxacaq və hər kəs biləcək ki, başqa bütün bölgələrdən olan hərbiçilərlə bərabər naxçıvanlılar da böyük qəhrəmanlıq göstərblər

və torpaqlarımızın azad edilməsi işində fədakarlıq göstərblər, şəhidlər veriblər.

Mən bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Bu günlərdə biz Azərbaycan xalqının birliyini gördük. Bütün bölgələrdən ordumuza dəstək gəldi. Bütün bölgələrdə hər bir vətəndaş böyük həyəcan hissi ilə bu günləri yaşayıb, hər gün televiziya önündə, radio qarşısında, internetdə cəbhədən gələn xəbərləri izləyib, uğurlarımıza sevinib. Bütün bölgələrdə biz bunu gördük. Bir daha gördük ki, ölkəmiz və xalqımız nə qədər gözəl ölkədir və gözəl xalqdır. Ölkəmizdə yaşayan bütün millətlərin nümayəndələri, bütün dini konfessiyaların nümayəndələri cəsarət göstərərək, düşmənlə vuruşaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdilər. Bu, bizim böyük sərvətimizdir, böyük dəyərimizdir. Mən bunu dəfələrlə demişəm. Ermənistan bu xoşbəxtlikdən məhrumdur. Çünki monodövlətdir, orada ermənilərdən başqa heç kim yaşamır. Avrasiyada, bizim bölgədə başqa belə ölkə tapmaq mümkün deyil. Çünki heç kim orada yaşaya bilmir. Ya onları qovurlar, azərbaycanlıları kimi etnik təmizləməyə məruz qoyurlar, ya da ki, başqa millətin nümayəndəsi orada yaşaya bilmir, sıxışdırırlar, sıxışdırırlar, sıxışdırırlar. Amma bizim üstünlüyümüz bax, bundadır, çoxmillətli, çoxkonfessiyalı Azərbaycan bu müharibədə də özünü göstərdi, bütün xalqların nümayəndələri birlik göstərdilər, qəhrəmanlıq göstərdilər. Bir daha demək istəyirəm ki, bu müharibə bir çox məsələlərə bir daha aydınlıq gətirmişdir.

Mən bir məsələni də bildirmək, əziz xalqıma çatdırmaq istəyirəm. Yəqin siz fikir vermişsiniz ki, bu bəyanatda Dağlıq Qarabağın statusu haqqında bir kəlmə də yoxdur, yoxdur! Bəs hamı Ermənistan tərəfinin tələbləri ki, Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməlidir? Mən onlara muxtariyyət təklif edəndə buna razı olmadılar, dedilər ki, yox, bu, "müstəqil dövlətdir". Bunlar uzun illərdir "müstəqil dövlət" kimi yaşayıb və onlar Azərbaycandan müstəqillik almədılar. Bir kəlmə də yoxdur, Paşinyan. Nə oldu bəs? Bu nə oldu, Paşinyan? Deyəsən, bir çox illər ərzində dillər qalacaq. Nə oldu Paşinyan, yol çəkirdin Cəbrayıla. Rəqs edirdin, nə oldu bəs status? Cəhənnəmə getdi status, gora getdi status, gorbəgər oldu status, yoxdur status və olmayacaq. Nə qədər ki, mən Prezidentəm, olmayacaq. Ona görə, bu sənədin çox böyük mənası var. Əminəm ki, Azərbaycan xalqı bu sənədə böyük diqqət göstərərək onu dəqiq, böyük diqqətlə oxuyacaq və görəcek ki, biz nə qədər böyük siyasi qələbə qazanmışıq. Bu siyasi qələbənin qazanılmasında hərbi qələbəmiz müstəsna rol oynayır. Əlbəttə ki, son illər ərzində ölkəmizdə aparılan işlər, mövcud olan gözəl ab-hava, xalq-İqtidar birliyi, siyasi münasibətlərin müsbət səviyyəyə qalxması, beynəlxalq nüfuzumuz, beynəlxalq arenadakı fəaliyyətimiz - bütün bunlar, ordu quruculuğu təbii ki,

bu qələbəmizi şərtləndirdi. Mən bu günlərdə bir şeyə də fikir verdim. Hətta fərqli siyasi baxışlara malik olan insanlar, bizim işimizə tənqidi yanaşan insanlar, hətta bir çox hallarda əsassız tənqidlər ifadə edən insanlar bu dövrdə hesab edirəm ki, yüksək şüur nümunəsi göstərdilər. Mən həmişə deyirdim ki, siyasi müstəvidə fərqli baxışlar var, olmalıdır, bu, normaldır. Muxalifət olmalıdır, bu, normaldır. Hər bir demokratik ölkədə olduğu kimi, bizdə də əlbəttə ki, bütün bu azadlıqlar var. Amma bir şey olmamalıdır - dövlətə muxalifətdə olmaq olmaz, dövlətçiliyə muxalifətdə olmaq olmaz. "İqtidara, dövlətə nə qədər pisdir, mənim üçün bir o qədər yaxşıdır" fikri ilə yaşamaq olmaz. Mən deyə bilərəm, bu günlər ərzində mən gördüm ki, milli məsələlərdə biz hamımız birləşə bilirik. Bu da bizim gələcəyimiz üçün çox önəmlidir. Çünki biz hamımız istəyirik ki, Azərbaycan inkişaf etsin, hamımız istəyirik ki, daha güclü ölkə olsun. Gücümüzü göstərmişik, döyüş meydanında, siyasi müstəvidə, istənilən formada. Müstəqilliyimizi göstərmişik. İndi gün gələcək müharibə dövründə ictimaiyyətə açıqlana bilinməyən bəzi məqamları yəqin ki, açıqlayacağıq. Ola bilsin ki, mən də hansısa məsələnin üstündən o pərdəni götürə bilərəm. Onda hər kəs görəcek ki, biz nə qədər böyük sınaqlardan çıxdıq, nə qədər böyük təzyiqlərə məruz qaldıq. Demək olar ki, gündəlik rejimdə deyirdilər, dayanın, dayanın, dayanın, dayanın. Amma biz qabağa getdik. Çünki mən xalqın dəstəyini hiss edirdim, xalqın inamını görürdüm. Məni heç nə dayandıra bilməzdi. Çünki mən bilirdim ki, biz haqlıyıq. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edirik, öz torpaqlarımızı qaytarırıq. Bu müharibə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər böyük xalq olduğunu göstərdi - yenilməz xalq, dəmir iradəli xalq, müzəffər xalq, müzəffər ordumuz! Fəxr edirik xalqımızla, ordumuzla! Əminəm, hər bir Azərbaycan vətəndaşı hesab edir ki, onun həyatında bu günlər, bu dəqiqələr ən xoşbəxt günlər, dəqiqələrdir. Mən də xoşbəxtəm ki, bu xoş xəbərləri, bu müjdəni Azərbaycan xalqına verirəm. Xoşbəxtəm ki, bu tarixi sənədə imza atmışam. Xoşbəxtəm ki, biz öz Vətənimizə, doğma Qarabağımıza qayıdırıq, Qarabağımızın tacı olan Şuşaya qayıdırıq və bu torpaqlarda əbədi yaşayacağıq! Bundan sonra heç kim bizi o torpaqlardan tərpedə bilməz!

"Qarabağ Azərbaycandır və nida" ifadəsi artıq bizim qələbəmizin rəmzi idi, rəmzinə çevrildi. Bir il bundan əvvəl mən bunu demişəm. Mən fəxr edirəm ki, mənim dediyim ifadə artıq bir milli şüara çevrildi. Bu gün böyük qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, Füzuli bizimdir, Cəbrayıl bizimdir, Zəngilan bizimdir, Qubadlı bizimdir, Ağdam bizimdir, Laçın bizimdir, Kəlbəcər bizimdir, Şuşa bizimdir, Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır! Eşq olsun Azərbaycan xalqına! Yaşasın Azərbaycan!

Əziz Şuşa, sən azadsan!

Heydər ƏLİYEV,
Ümummilli lider

İlham ƏLİYEV,
Ali Baş Komandan

**Şuşasız Qarabağ,
Qarabağsız isə, ümumiyyətlə,
Azərbaycan yoxdur**

**Xoşbəxt adamam ki,
ata vəsiyyətini
yerinə yetirdim**

ŞUŞA

bütün azərbaycanlılar üçün əziz bir şəhərdir, əziz bir torpaqdır, əziz bir qaladır, əziz bir abidədir... Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız isə, ümumiyyətlə, Azərbaycan yoxdur.

Bu tarixi bir gündə Azərbaycan xalqına bu müjdəni vermək mənim həyatımda bəlkə də ən xoşbəxt günlərimdən biridir.

Əziz Şuşa, sən azadsan!
Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!
Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!

Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Mən bu gün, eyni zamanda, ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şaddır bu gün! Gözün aydın olsun Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları!

İlham ƏLİYEV, Ali Baş Komandan

İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalğalanır

İlham Əliyev @azpresid... · 7 nov. ...
Müzəffər Azərbaycan Ordusu Füzulinin Yuxarı Veysəlli, Yuxarı Seyidəhmədli, Qorqan, Üçüncü Mahmudlu, Qacar, Divanalılar, Cəbrayılın Yuxarı Məzrə, Yanarhac, Qubadlının Qəzyan, Balasoltanlı, Mərdanlı, Zəngilanın Beşdəli,

İlham Əliyev @azpresid... · 7 nov. ...
Xocalının Qarabulaq, Moşxmaat, Xocavəndin Ataqt, Tsakuri kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

İlham Əliyev @azpresid... · 8 nov. ...
8 noyabr Şanlı Qələbə Günü kimi əbədi tarixə düşəcək. Biz Şuşaya qayıtmışıq. Şuşa bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır! Gözün aydın olsun, Azərbaycan!

İlham Əliyev @azpresid... · 8 nov. ...
ƏZİZ ŞUŞA, SƏN AZADSAN! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik! Qarabağ bizimdir! QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Müzəffər Azərbaycan Ordusu Füzulinin Qobu Dilağarda, Yal Pirəhmədli, Yuxarı Yağlıvənd, Dilağarda, Seyid Mahmudlu, Ələsgərli, Xocalının Dəmirçilər, Çanaqçı, Mədətkənd, Sığnaq, Xocavəndin Susanlıq, Domi, Tuğ, Akaku, Azix,

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Cəbrayılın Hüseyinalılar, Söyüdlü, Aşağı Sirik, Qubadlının Yuxarı Mollu, Aşağı Mollu, Xocik, Zəngilanın Keçikli, Ördəkli kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Müzəffər Azərbaycan Ordusu Xocavəndin Mets Tağlar, Salakətin, Zoğalbulaq, Aragül, Tağavard, Böyük Tağavard, Zərdanaşen, Şəhər, Xocalının Şuşakənd, Muxtar, Daşaltı, Füzulinin Aşağı Güzdək, Qovşatlı, Mirzəcamallı, Şəkərcik, Mərdinli, Şıxlı, Qaraməmmədli, Dövlətyarlı,

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Hacılı, Hüseynbəyli, Saracıq, Zəngilanın Sobu, Qaragöz, İsgəndərbəyli kəndlərini, Bartaz qəsəbəsini, Bartaz strateji yüksəkliyini (2300 metr), Sığirt yüksəkliyini (1370 metr), Şükürataz yüksəkliyini (2000 metr) və əlavə 5 adsız strateji yüksəkliyi, Cəbrayılın Qalacıq,

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Mollahəsənli, Əsgərhanlı, Yuxarı Nüsüs, Aşıq Məlikli, Niftalılar, Qərər, Çələbilər, Qubadlının Qaramanlı, Xəndək, Həməzəli, Məhrizli, Hal, Ballıqaya, Ulaşlı, Tinli, Xocahan, Boyunəkər, Qaraqoyunlu, Çərəli,

İlham Əliyev @azpresid... · 9 nov. ...
Laçının Güləbürd, Səfiyan, Türklər kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

Heydər ƏLİYEV, ümummilli lider

İndi biz Müstəqil Azərbaycan Respublikasının, Azərbaycan dövlətinin ilk Konstitusiyasını qəbul edirik

Konstitusiya yaratmaq üçün şübhəsiz ki, tarixi keçmişimizə nəzər salmalıyıq, amma eyni zamanda ümumbəşəri dəyərlərdən, dünyanın demokratik dövlətlərinin əldə etdiyi nailiyyətlərdən, təcrübədən istifadə etməliyik, bəhrələnməliyik.

İndi biz Müstəqil Azərbaycan Respublikasının, Azərbaycan dövlətinin ilk Konstitusiyasını qəbul edirik. Bu, çox məsuliyyətli və çox şərəfli bir vəzifədir. Bu bizə nəsib olubdur və güman edirəm ki, biz, yəni indiki nəsil həmin şərəfli vəzifəni ləyaqətlə yerinə yetirməyə qadirik.

Hər bir şəxs konstitusiyaya və qanunlara dönmədən əməl etməli, ondan irəli gələn dövlət və cəmiyyət qarşısında vəzifələri layiqincə yerinə yetirməli, ölkəmizdə gedən demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesində yaxından iştirak etməlidir.

Birinci vitse-prezident Mehriban ƏLİYEVA

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü bərpa olundu!

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva tarixi Qələbə münasibətilə rəsmi “Instagram” səhifəsində paylaşım edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın paylaşımında deyilir:

“Əziz həmvətənlər!

Bu gün böyük gündür - Qələbə Günüdür! Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü bərpa olundu! Tarixi ədalət bərpa olundu! Həqiqətən əlamətdar olan bu hadisə münasibətilə Azərbaycan xalqını səmimi-qəlbədən təbrik edirəm!

Ermənistan özünün tam və qeyd-şərtsiz kapitulyasiyasını etiraf etdi! Biz öz nəcib xilaskar misiyamızı şəərələ yerinə yetirdik! Biz öz Vətənimizi qoruduq, əzəli Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etdik, Azərbaycanın səbirlə gözlədiyi Qələbəni qazandıq! Biz uzun illər boyu həqiqət və tarixi ədalətin təntənəsini gözləyirdik. Münaqişənin dinc yolla nizamlanmasına dair danışıqlar prosesində 30 ilə yaxın iştirak etməyimiz bizim sülh tərəfdarı olmağımızın əyani göstəricisidir. Ermənistan 27 il ərzində BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycanın işğal altında olan bütün ərazilərindən işğalçı qüvvələrin dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən qətnamələrinə etinasızlıq göstərib. Ermənistan tərəfindən törədilən hərbi təxribatlar bitib-tükənmirdi. Azərbaycan bütün dünyaya göstərdi və sübut etdi ki, o, özünün işğal altında olan torpaqlarını müstəqil şəkildə, öz gücü ilə, öz qüdrəti ilə azad etməyə qadirdir və bunu etdi!

2020-ci il sentyabrın 27-dən davam edən hərbi əməliyyatlar dövründə Azərbaycan Ordusu təqribən 300 yaşayış məntəqəsini, o cümlədən 5 şəhəri və 4 qəsəbəni, çoxsaylı strateji yüksəklikləri azad etdi. Azərbaycanın mədəniyyət incisi - Şuşa şəhəri azad ediləndən cəmi bir neçə saat sonra bi-

zim döyüşçülərimiz 72 yaşayış məntəqəsini və 9 strateji yüksəkliyi öz nəzarəti altına almağa nail oldu. Bu, şübhəsiz, Ermənistanın hərbi və siyasi rəhbərini çıxılmaz vəziyyətə saldı. Bizim ordumuz öz müqəddəs dəyərləri - Vətənimiz, ortaq evimiz uğrunda döyüşürdü və bu müqəddəs mübarizədə dözüb dayandı və qalib gəldi!

Bu anlarda bütün dünya azərbaycanlıları sevinc və qürur hissləri keçirir. Bizim Prezidentimizə görə, igid əsgərlərimizə və zabitlərimizə görə, Azərbaycan xalqının vətənpərvərliyinə, sıx birliyinə və həmrəyliyinə görə qürur keçirir!

Hər birimiz bizim Prezidentimizə, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə hədsiz təşəkkür edirik!

Onun rəhbərliyi ilə müasir, güclü Azərbaycan Ordusu yaradılıb! Məhz onun sarsılmaz iradəsi, cəsarəti, əzmkarlığı və qətiyyəti sayəsində Azərbaycan Ordusu düşməni sarsıtdı, müharibənin nəticəsini müəyyən etdi və qələbə nöqtəsini qoydu. Prezidentimizin güc mənbəyi olan Azərbaycan xalqının hörməti, sevgisi, etimadı, inamı və dəstəyi ona Avrasiya məkanında ən uzunmüddətli münaqişələrdən biri olan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini başa çatdırmaqda kömək etdi. Onun başçılığı ilə biz xalqımızın özünəinamını qaytaran Qələbəni qazandıq! Bu Qələbənin möhtəşəmliyi Azərbaycan dövlətinin tarixində əbədi qalacaq!

Əziz qardaşlar və bacılar!

Torpaqlarımızın xaincəsinə işğal illərində olduğu kimi, budəfəki döyüşlər dövründə də faciələr və itkilər oldu. Hərbi əməliyyatlar zonasından uzaqda vəhşicəsinə hücumlar nəticəsində şəhərlərimizin və kəndlərimizin dinc sakinləri həlak oldu. Uşaqlar, qadınlar və ahl insanlar həlak oldu. Amma bu, Azərbaycanın əzmini sındırmadı! Mən həlak olanların doğmalarına və yaxınlarına bir daha dərin hüznə başsağlığı verirəm! Onların qanı yerdə qalmadı! Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan dövləti bütün həmvətənlərimizin axıdılmış qanına görə qisas aldı!

Vətənimizi müdafiə edən, onu dirçəldən nəslin işıqlı xatirəsi, bu nəslə hörmət və ona görə səmimi qürur hissi hər bir azərbaycanlının qəlbində həmişəlik qalacaq! Bizim əsgər və zabitlərimiz canlarını belə əsirgəmədən döyüşüblər. Onlar nəciblik və həqiqi vətənpərvərlik nümunəsi göstərirlər. Bu gün onların hamısını Vətən naminə, onun qüdrəti naminə göstərdikləri igidliklər birləşdirir! Biz onların rəşadəti, iradəsi və ruh yüksəkliyi qarşısında, öz mətanəti ilə işğalçı sarsıdan, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edən hər kəsin qarşısında baş əyirik! Adları Azərbaycan dövlətinin tarixinə əbədi olaraq yazılan bu cür igid övladlar böyüdü təbiyə etmiş valideynlərin qarşısında baş əyirik! Vətən uğrunda həlak olmuş bütün şəhidlərimizə Allah rəhmət eləsin!

Bu müharibə bizə əslərböyü bildiyimiz bir həqiqəti - dost dar gündə tanınan həqiqəti bir daha sübut etdi. Dünyadakı bütün dostlarımıza minnətdaram! Sağ olsunlar ki, bizim dərdimizə şərik oldular, Azərbaycan xalqını dəstəkləyən prinsipial və ədalətli mövqelərini açıq bildirdilər. Qardaş Türkiyə xalqına və şəxsən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdəğana xüsusi təşəkkürümü bildirirəm. Onların həmrəyliyi və dəstəyi hər bir azərbaycanlıda qürur hissi oyadır!

Kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə təşəkkür edirəm. Onların yüksək peşəkarlığı, obyektivliyi, qərəzsizliyi, operativliyi və məsuliyyəti sayəsində bugünkü Azərbaycan real-lıqlarını dünyaya çatdırmaq mümkün oldu. Öz vətənlərinin hüduqlarından kənarda Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edən və Ermənistanın işğalçı mahiyyətini beynəlxalq ictimaiyyətə göstərən soydaşlarımız sağ olsunlar! Arxa cəbhədə bir yumruq kimi birləşərək Azərbaycan dövlətinin qüdrətini və bizim həmrəyliyimizi bütün dünyaya nümayiş etdirmiş bütün Azərbaycan xalqına minnətdaram!

Əziz həmvətənlər!

Sizin hamınızı Böyük Qələbə Günü münasibətilə təbrik edirəm! Böyük zəfər gününüz mübarək! Azərbaycanın şəərəf və qüdrət günü mübarək! Qarabağın azad edilməsi günü mübarək! Biz Qələbə qazandıq! Qarabağ Azərbaycandır!

Dərin hörmət və sevgilərlə,
Sizin MEHRİBAN”.

Biz Şuşamızı qaytardıq! Bu əlamətdar tarixi hadisə münasibətilə hamınızı təbrik edirəm

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Şuşa şəhərinin işğaldan azad edilməsi münasibətilə xalqımızı təbrik edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi “Instagram” səhifəsində tarixi qələbə ilə bağlı paylaşım edib. Paylaşımında deyilir:

“Bu anlarda bütün xalqımız təsvirəgəlməz qürur və sevinc hissləri keçirir! Şuşa işğaldan azad edilib! Bu münasibətlə bütün həmvətənlərimizə səmimi təbriklərimi çatdırıram!

İllər boyu davam etmiş kədər, həsrət, faciəli hadisələrdən sonra tarixi ədalət bərpa olunur! Vətənimizi müdafiə edən və əzəli Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad edən qəhrəmanlar nəslinin bugünkü igidlikləri Azərbaycan tarixinə əbədi daxil olacaq və hər birimizin yaddaşında həmişəlik qalacaq!

Azərbaycan torpaqlarının hər qarışının azad edilməsi bizim rəşadətli əsgərlərimizin qəhrəmanlığı və igidliyi, dözümlülüyü və qələbə əzmi sayəsində mümkün olur! Vətən naminə canlarından keçmiş şəhidlərimizə Allah rəhmət eləsin!

Əziz qardaşlar və bacılar!

Biz Şuşamızı qaytardıq! Bu əlamətdar tarixi hadisə münasibətilə hamınızı bir daha təbrik edirəm.

Qoy bizim bütün uğurlarımızın və nailiyyətlərimizin, bütün qələbələrimizin qarantı olan xalq-Prezident birliyi günbəgün möhkəmlənsin! Bu gün məhz bu birlik Azərbaycanın öz gücünü nümayiş etdirməsinə imkan yaradır! Milli həmrəylik, xalqın etimadı, inamı və dəstəyi sayəsində bizim Prezidentimiz bütün mürəkkəb məsələlərin öhdəsindən uğurla gəlməyi bacarır! Qoy Uca Tanrı ordumuzu, xalqımızı, Vətənimizi və Prezidentimizi qorusun! Şuşa bizindir! Qarabağ Azərbaycandır!”.

Əziz Şuşa,
Sən azadsan!
Biz qayıtmışıq!

Təhsil naziri Abşeron rayon və Sumqayıt şəhər sakinlərini videobağlantı vasitəsilə qəbul edib

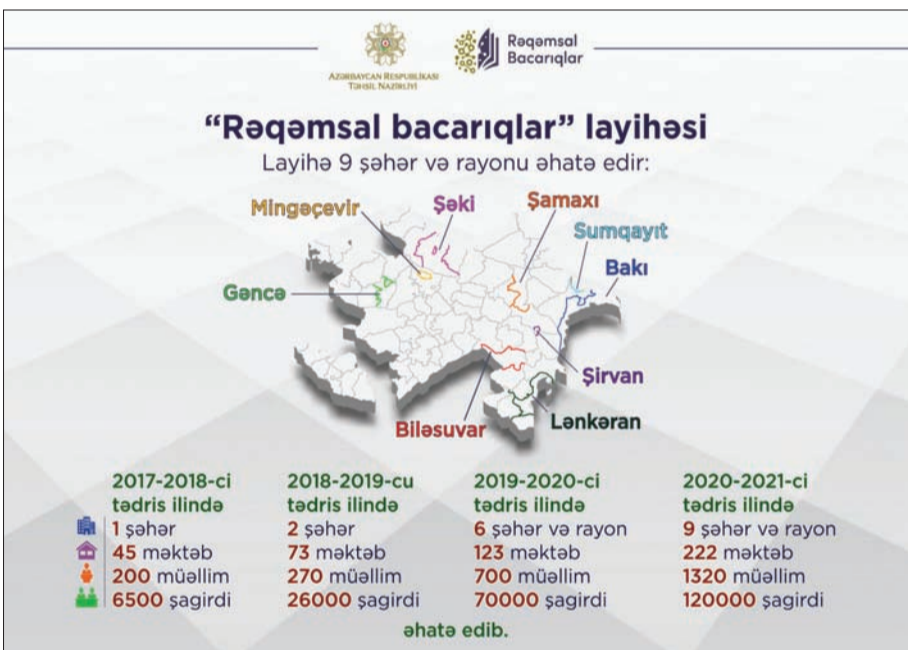
Noyabrın 12-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev Abşeron rayon və Sumqayıt şəhər sakinlərini canlı videobağlantı vasitəsilə qəbul edib. Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2020-ci ilin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq həyata keçirilən qəbulda Abşeron rayonunda və

Sumqayıt şəhərində müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak ediblər. Təhsil naziri vətəndaşların müraciət, şikayət və təkliflərini diqqətlə dinləyərək hər bir müraciətin operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin müvafiq aidiyyəti qurumları-

nın rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verib. Videobağlantıda vətəndaşlar əsasən, müəllimlərin yerdəyişməsi, işlə təmin olunma, həmçinin digər məsələlərlə bağlı müraciət ediblər. Qeyd edək ki, videobağlantı təşkil edilməsində əsas məqsəd vətəndaşların Təhsil Nazir-

liyinə müraciət imkanlarını müasir texnologiyalardan istifadə etməklə genişləndirmək, regionlarda yaşayanlara nazirliyin inzibati binasına gəlmədən vəzifəli şəxslərlə videobağlantı vasitəsilə birbaşa əlaqə imkanının yaradılmasıdır.

“Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsinin İdarəetmə Komitəsinin 14-cü görüşü

Noyabrın 11-də “Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsi çərçivəsində məsələlərin müzakirəsi və qərarların qəbul edilməsi məqsədilə layihənin İdarəetmə Komitəsinin 14-cü görüşü keçirilib. Təhsil naziri Emin Əmrullayevin sədrliyi ilə keçirilən görüşdə beynəlxalq “Alqoritmika” şirkətinin nümayəndələri və layihə rəhbəri tərəfindən layihənin 2020-2021-ci tədris ilində əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və inkişafı istiqamətində görülən işləri əks etdirən təqdimat nümayiş olunub. Görüş zamanı hazırda məktəblərdə layihənin səmərəli tətbiqi üçün həyata keçirilən fəaliyyətlərin nəticələrinin və hədəflərin müzakirəsi də aparılıb. Daha sonra “Alqoritmika” şirkətinin nümayəndələri yeni təşəbbüslərlə çıxış ediblər. Qeyd edək ki, cari tədris ilində “Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsinin əhatə dairəsi genişləndirilib. Layihə hazırda 9 şəhər və rayon üzrə 222 məktəbdə tətbiq edilir və 120000-dək şagirdi əhatə edir. Şagirdlərdə alqoritmik düşüncə, məntiqi təfəkkür, layihə qurmaq bacarıqlarının inkişafı və proqramlaşdırmanın əsaslarını öyrətmək məqsədilə həyata keçirilən layihəyə 2017-2018-ci tədris ilində start verilib.

Təhsil Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ölkəmizdə mövcud pandemiya şəraiti ilə əlaqədar olaraq, Təhsil Nazirliyinin Telefon Məlumat Mərkəzində (“Qaynar xətt” xidməti, telefon: 146-1, 146-2, 146-3, 146-4) işçi sayı məhdudlaşdırılıb. Vətəndaşlardan “Qaynar xətt”lə əlaqə yaradarkən işçi sayının az olduğunu nəzərə almaları xahiş olunur. Qeyd edək ki, nazirliyin rəsmi office@edu.gov.az elektron poçt ünvanına da müraciət edə və elektron resurslarında (www.edu.gov.az; www.ict.edu.az) təqdim edilən müxtəlif e-xidmətlərdən yararlanma bilərsiniz.

Ali təhsil müəssisələri üçün məsafədən tədris imkanları

Təhsil Nazirliyi tərəfindən təlim-tədris prosesinin məsafədən təşkili məqsədilə ali təhsil müəssisələri üçün “Microsoft Teams” və əlavə olaraq “Cisco Webex” platformasından ödənişsiz istifadə imkanları təqdim edilib. Platformalar üzrə nazirlik tərəfindən müvafiq testlər həyata keçirilib ki, nəticədə hər iki həll onlayn dərslərin təşkili üçün təhlükəsiz, sürətli və dayanıqlı hesab olunub. Platformalardan istifadə üzrə müəllim və tələbələr üçün davamlı olaraq təlimlər təşkil olunur, təlimatlar təqdim edilir və texniki dəstək göstərilir. Hazırda 32 ali təhsil müəssisəsində sözügedən platformalardan istifadə olunur, 6 ali təhsil müəssisəsi isə qoşulmaq üzrədir. Onlayn

dərslərə qoşulmaq üçün lazımı şəraiti olmayan müəllim və tələbələrə faydalanmaları üçün 17 region üzrə 28 məktəbdə internet-kompüter mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Təhsil müəssisələri sözügedən platformalar vasitəsilə videobağlantı imkanını əldə edərək məsafədən təhsil vermək, müəllim-tələbə müzakirəsinin təşkili üçün interaktiv alətlərdən istifadə, sillabus, müəllim kimi müxtəlif dərslər materialları və daha böyük həcmli materiallar ötürmək, təqvim aləti vasitəsilə onlayn dərsləri planlaşdırmaq, qrup işinin təşkili və qiymətləndirmə alətlərindən istifadə etmək kimi geniş imkanlardan faydalanma bilirlər.

Şagirdlərin yerdəyişməsinə başlanılır

16 noyabr saat 11:00-dan etibarən şagirdlərin elektron yerdəyişməsi portalı aktiv olacaq. Şagird yerdəyişməsinin elektronlaşdırılması üzrə sistemdən istifadə üçün www.sy.edu.az portalına daxil olaraq qeydiyyatdan keçmək lazımdır. Şagird yerdəyişməsinin elektronlaşdırılması bu prosesdə məktəb və valideyn arasında olan məsafənin azaldılmasına, valideynin təhsil müəssisəsi ilə təmasının daha şəffaf şəkildə təşkilinə yardım edir.

“Təhsildə vətənpərvərliyin yeri: reallıqlar və təkliflər”

Dövlət Bayrağı Gününə həsr olunan seminarda Azərbaycan və Türkiyə mütəxəssisləri mövzunu müzakirə ediblər

Noyabrın 7-də Təhsil Nazirliyi, nazirlik yanında İctimai Şuranın dəstəyi və T-NETWORK platformasının təşkilatçılığı ilə “Təhsildə vətənpərvərliyin yeri: reallıqlar və təkliflər” adlı online seminar keçirilib.

Dövlət Bayrağı Gününə həsr olunan seminarda “Vətənpərvərlik və onun meyarları nələdir?”, “Necə öyrədirik?”, “Necə öyrətməliyik?” sualları ətrafında müzakirələr aparılıb. T-NETWORK-un koordinatoru Cəfər Mənsimi və platformanın tədqiqat və inkişaf üzrə baş mütəxəssisi Qoşqar Məhərrəmovun moderatorluğu ilə keçirilən müzakirələrdə Azərbaycan və Türkiyədən olan qabaqcıl təhsil xadimləri iştirak edib.

Seminar Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Seminarda Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edib

Nazir müavini çıxışında qeyd edib ki, müasir dövr - bütün iqtisadi və sosial həyatın transformasiyası ilə xarakterizə olunur.

Sürətlə dəyişən, qloballaşan dünyanın yeni çağırışları ilə xarakterizə olunan çağdaş dövr hadisələrin zənginliyi ilə həyatın bütün sferaları üçün yeni tələblər, yeni yanaşmalar diktə edir.

Qarşılaşdığımız qlobal problemlərin aradan qaldırılması üçün cəmiyyət hansı tip insanın formalaşmasından çox asılıdır.

Bunları nəzərə alaraq, ölkəmizin qarşısında duran prioritet məsələ - XXI əsrin tələblərinə cavab verən bilik və bacarıqlara malik, ənənəvi milli-mənəvi dəyərləri qoruyub saxlayan və bölüşən, Vətənin dinc quruculuğu və müdafiəsinə hazır olan yeni nəsillərin formalaşdırılmasıdır. Bu məsələnin həll edilməsinin əsas aləti uşaq və gənclərin milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsidir.

Ölkəmizdə təhsilalanların vətənpərvərlik, milli-mənəvi, ümumbəşəri dəyərlər ruhunda tərbiyə olunması həmişə məktəbin ən ümdə vəzifələrindən hesab edilmişdir.

Tərbiyənin strateji istiqamətləri müasir Azərbaycanın qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən lakonik şəkildə bu cür ifadə edilmişdir: “Məktəb gənc şəxsiyyətin bir vətəndaş kimi təşəkkülündə, gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsində böyük rol oynayır. Hər bir gənc vətəndaş öz ölkəsinin alovlu vətənpərvəri olmalıdır”.

Bir məqamı da xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, ideya müəllifi və banisi ulu öndər Heydər Əliyev olan azərbaycanlılıq məfkurəsi ölkəmizin milli ideologiyasına çevrilməklə hər bir ölkə vətəndaşının həyat yolunu, bu günümüzə və gələcəyə baxışlarını müəyyənləşdirmişdir. Bu ideologiyanın əsasını isə Vətənə, milli mənsubiyyətə, milli-mənəvi dəyərlərə, dövlətə və dövlətçiliyə sadiqlik, ümumbəşəri dəyərlərə tolerantlıq təşkil edir.

Məhz azərbaycanlılıq milli ideologiyasından irəli gələn vətənpərvərlik ideyaları hər bir təhsil müəssisəsinin uşaq və gənclərlə aparılan tərbiyə işində başlıca yer tutur. Məktəblərdə təhsil alan uşaq və gənclər savad, dünyagörüşü və intellektual potensial baxımından fərqlənə bilərlər. Lakin bu amillərdən asılı olmayaraq, hər bir uşaq və gəncin vətənpərvər ruhda böyüməsi, tərbiyə alması bir-mənəvi qəbul edilmişdir.

Əlbəttə, heç kim sadəcə nəsihət yolu ilə vətənpərvər olmur. Burada söz və əməl birliyi, fərdi nümunə vacib şərtidir. Bu gün hər bir Azərbaycan məktəbində doğma vətənin ayrılmaz parçası olan Qarabağ uğrunda döyüşlərdə şəhid olmuş qəhr-

man vətəndaşlarımız, erməni işğalçılarla vuruşlarda əsgərlərimizin misilsiz rəşadət nümunələri yetişməkdə olan gənclərimiz üçün böyük vətənpərvərlik məktəbidir. Bir sıra məktəblərimiz döyüşlərdə həlak olmuş şəhidlərimizin adını daşıyır. Bütün bunlar şagirdlərin vətənpərvərlik tərbiyəsində mühüm rol oynayır.

Ölkəmizin sosial-iqtisadi cəhətdən dinamik inkişafı, ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Vətənimizin tərəqqisi, beynəlxalq aləmdə ölkəmizin nüfuzunun durmadan yüksəlməsi, 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında qalan Qarabağın işğaldan azad olunması istiqamətində möhtəşəm fəaliyyətləri hər bir vətəndaşımız, gənclərimiz üçün böyük vətənpərvərlik nümunəsidir.

Təhsil müəssisələrimizdə vətənpərvərliklə bağlı aparılan sistemli işlərdə uşaq və gənclərin Azərbaycanın Dövlət rəmzlərinə məhəbbət ruhunda tərbiyəsi mühüm yer tutur. Bu gün məktəblərimizdə elə bir şagird tapılmaz ki, o, ölkəmizin Dövlət Himnini əzbər bilməsin və oxumağı bacarmasın. Elə bir kəs yoxdur ki, Dövlət Bayrağımızın mahiyyətini, rəmzi mənasını mənimsəməmiş olsun.

Cari il sentyabrın 27-dən Qarabağda aparılan əks-hücum əməliyyatları dövründə vətəndaşlarımızda bayraq sevgisi, işğaldan azad olunan Vətən torpaqlarında müqəddəs üçrəngli bayrağımızın qaldırılması halları əsil vətənpərvərlik nümunəsi kimi qəlbimizi fərəh hissi ilə doldurur.

Yeri gəlmişkən, bu il həmçinin Dövlət Bayrağının qəbul edilməsindən 102 il ötür, 10 ildir ki, noyabrın 9-u hər il ölkəmizdə Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunur.

Başqa bir tarixi məqama da toxunmaq istərdim. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulan zaman Bakı şəhəri daşnak erməni-bolşevik istilasına məruz qalmışdır. Belə bir tarixi ağır şəraitdə Azərbaycanın köməyinə gələn türk qardaşlarımız 1918-ci il sentyabrın 15-də general-leytenant Nuru Paşanın komandanlığı altında Qafqaz İslam Ordusu və yeni yaranan Azərbaycan Milli Ordusu ilə Bakını xarici işğalçılardan azad etdikdən sonra Milli Hökumət Gəncədən Bakıya köçdü və bir neçə mühüm qərarlar verdi. Onlardan biri də 1918-ci il noyabrın 9-da qəbul edilmiş Dövlət Bayrağı haqqında idi.

Bayrağımızın üçrəngli olması ideyasının müəllifi görkəmli Azərbaycan ziyalı, türkçülük ideyasını təbliğ edən Əli bəy Hüseynzadədir.

Türk milli şüurunun təkamülü və onun orta əsrlərin ümmət fəlsəfəsindən milliyət müstəvisinə çevrilməsi də Əli bəy Hüseynzadənin üç düsturu ilə bağlıdır.

Bu düsturun təməlinə “Türkləşmək, müasirləşmək və islamlaşmaq” fəlsəfi dururdu. O düstur bu gün milli ideologiyamızın əsas prinsipləri kimi bayrağımızın rəngində əksini tapır.

Müstəqil Azərbaycan bu gün həmin yolla Türkiyə Cümhuriyyəti ilə “bir millət, iki dövlət” inancını ilə qardaş kimi əl-ələ, çiyin-çiyinə bərabər gedirlər.

İnkar olunmaz həqiqətdir ki, dünyada Azərbaycan və Türkiyə kimi dili, dini, ruhu, mənəviyyatı bir-birinə yaxın olan başqa bir dövlət və xalq yoxdur. Bu xalqlar həqiqətən də bir-birinin arxasında duran, bir-birinin dərdinə və sevincinə şərik çıxan doğma qardaşlardır. Türkiyənin İstiqal savaşında, Çanaqqala döyüşlərində türk qardaşları ilə birlikdə Azərbaycan övladlarının da şəhid düşməsi, 1918-ci ildə erməni daşnakların bolşevizmi əllərində bayraq olaraq Azərbaycan əhalisini soyqırma məruz qoyarkən, “Göydən enmiş mələk adlandırılan” qəhrəman Nuru Paşanın başçılığı ilə türk əsgərlərinin onların imdadına yetişməsi və kütləvi, dəhşətli qırğının qarşısının alınması bu qardaşlığın yaxın tariximizdəki bariz nümunələridir. Bildiyiniz kimi, 1918-ci ildə Bakıda hakimiyyəti ələ keçirən Daşnak- bolşevik qaragürhunun başçısı Stepan Şaumyanın rəhbərliyi ilə əvvəlcədən hazırlanmış plana əsasən həmin ilin martın 31-dən aprelin 2-dək təkə Bakıda 12 min nəfərdən çox azərbaycanlı ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişdir. Bununla yanaşı Şamaxıda, Qubada və digər bölgələrdə 10 mindən artıq azərbaycanlı öldürülmüşdü. Təsədüfi deyil ki, ulu öndər Heydər Əliyevin sərencamı ilə 31 mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi hər il qeyd olunur. Azərbaycan xalqı Bakının qurtuluşunda türk ordusunun tarixi xidmətlərini heç zaman unutmur. Bakıda onların şərafətə xatirə abidəsi də ucaldılıb. Bunlar heç zaman yaddaşımızdan silinməz.

Nə xoşbəxtlik ki, biz bu gün də bir-birimizin yanında yığıq. Hazırda Qarabağda Azərbaycan ordusunun uğurlarında Türkiyənin əvəzedilməz dəstəyini hər zaman, hər an hiss edirik. Əsas gücümüz “bir millət, iki dövlət” in birliyindədir. Bu birlik əbədidir, sarsılmazdır və heç bir qüvvə buna təsir edə bilməz.

Bu gün Vətənimizdə Azərbaycan və Türkiyənin bayraqlarının qoşa dalğalanması qardaşlığın simvoluna çevrilmişdir. Bu bayraqlar ölkəmizin varlığını və gücünü dünyaya, həmçinin dostlarımızla və düşmənlərimizə tanıdır. Böyük iftixar hissi ilə qeyd edilməlidir ki, üçrəngli bayrağımız 30 ildən sonra işğaldan azad olunan Qarabağda dalğalanır.

Milli çağdaş tariximiz üçün çox əhəmiyyətli olan məsələyə toxunmaq istərdik. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın 30 ildən artıq bir müddətdə işğal altında qalan torpaqlarımızın azad olunmasına, doğma Qarabağımıza Azərbaycanın suveren hüquqlarının təmin edilməsinə daim dəstək vermiş Türkiyə xalqına, Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti sayın Rəcəb Təyyub Ərdoğanə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Daha sonra çıxış edən Türkiyə Cümhuriyyəti Milli Təhsil nazirinin məsləhətçisi Erhan Angın “bir millət, iki dövlət” sevgisinin əbədi olduğunu qeyd edərək vətənpərvərlik anlayışının türk dövlətləri üçün həmişə aktual olduğunu bildirib. Türkiyə təcrübəsindən nümunələr götürən nazir məsləhətçisi həyat bilgisi dərində şagirdlərin ölkəsinin müstəqilliyi və fərdi müstəqilliyi arasında əlaqənin tapılması, insan haqları və demokratiya dərində birlikdə yaşamaq üçün bir yurda niyə ehtiyac olduğu, Türkiyənin inkişafı ilə öz vəzifə və öhdəlikləri arasında əlaqənin qurulması, bu baxımdan məsuliyyətlərinin nə olduğu, milli birliyin cəmiyyətin inkişafına nə kimi töhfəsinin olduğunu araşdırmaq kimi məqamların öndə olduğunu deyib.

Seminarda çıxış edən Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri Şahlar Əsgərov bildirib ki, vətənpərvərliyin açarı təhsilin məzmunundadır və bu məzmununda vətənpərvərlik təbii olmalı, vətənpərvərlik bütün tədris müddətində təbii olaraq gənclərə aşılanmalıdır. Vətənpərvərliyin meyarını da təqdim edən professor qeyd edib ki, vətənpərvərliyi vətənə sevginin özüne sevgiyə olan nisbətini meyar götürərək ölçə bilərik. Sürətdə vətənpərvərlik, məxrəcdə özüne sevgi yer alır. Özüne sevgi az olarsa, bu əmsal çox böyük, özüne sevgi çox böyük olarsa, bu əmsal kiçik olar.

Seminarın nazirinin müşaviri Elnur Nəsibov, şəhid general Polad Həşimovun anası Səmayə Həşimova, “Milliyet” qəzetinin təhsil şöbəsinin redaktoru Abbas Güllü, Fide Okullarının yaradıcısı Ali Koç, qabaqcıl müəllim və yazıçı Ahmet Naç, Xocalı rayon Yaloba kənd orta məktəbinin 9-cu sinif şagirdi Fərhad Quluzadənin xatirələri və təklifləri ilə davam edib. Natiqlər yerli və xarici təcrübəyə istinad edərək bildirdilər ki, vətənpərvərliklə valideyn və müəllim məsuliyyətinin çox böyük rolu var. Həmçinin vətənpərvərliyin inkişafı üçün dəyərli təhsil proqramı, müxtəlif qisamət-rəjli film, animasiyalar hazırlamaq və zənginləşdirmək, dərindən ziyarətlər təşkil etmək, valideyn və məktəb əməkdaşlığını inkişaf etdirmək, böyük şəxsiyyətləri təbliğ etmək və vətənpərvərliklə bağlı yeni-yeni hekayələr və kitablar yazmaq əhəmiyyətlidir. Vətənpərvərliyin inkişafı üçün şagirdlərə vətənə aid olduğunu hiss etdirməli, onlarda aid olmaq hissi, aid olduğu cəmiyyətə töhfə vermək niyyəti formalaşdırılmalı, ortaq bir xəyal və gələcək ideali təqdim etməli, əzbərcilikdən çıxmalı, qəhrəman yetişdirmək üçün, uşaqların həyatını məğlubiyətlərlə keçməsinə icazə verməməli, onları zəfərə kökləməliyik.

Seminarın moderatorları təqdimat edərək bildirdilər ki, təşkilatçılardan biri olan T-NETWORK təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının əsas məqsədi yerli və əcnəbi təhsil işçilərinin kommunikasiyasına şərait yaratmaq, çağdaş təhsil mövzularında müzakirələr və tədqiqatlar aparmaq, təhsilvərənlərin ehtiyaclarını müəyyənləşdirmək, bu yolla müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsini artırmaq, yeni əməkdaşlıqlara səbəb olmaq, bir sözlə, inkişaf sinerjisi yaratmaqdır.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyinin rəsmi “Facebook” səhifəsi üzərindən canlı yayımlanan seminara minlərlə izləyici qatılıb.

8 noyabr 2020-ci il. Müasir Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılan, xalqımızın heç vaxt unutmayaacağı tarixi bir gün. Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azərbaycanın qeyrət qalası, mədəniyyətimizin beşiyi, 28 il mənfur ermənilərin tapdığı altında qalan dilbər guşəmiz Şuşanın işğaldan azad edildiyini bəyan etdi. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin başçılığı altında Müzəffər Azərbaycan Ordusunun əsgərləri tarixdə misli görünməmiş qəhrəmanlıq göstərərək qanları, canları bahasına uzun illər həsrətində olduğumuz Şuşanı bizə qaytardı. Bu qürurverici xəbərdən heç iki gün keçməmiş Ali Baş Komandan xalqımıza daha böyük bir müjdə verdi. Qarabağ tamamilə işğaldan azad olundu. Biz ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin illərdir apardığı məqsədyönlü siyasəti, böyük iradəsi, Şanlı Ordumuzun şücaəti ilə, şəhidlərimizin qanı bahasına böyük bir tarixi qələbə qazandıq. Belə bir tarixi günlərdə Şuşa təhsil işçiləri öz sevinclərini bizimlə bölüşüb.

Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!

"Bu sevinci bizə yaşadan Ali Baş Komandana minnətdaram"

Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Nazilo Əlkbərova doğma yurda getmək üçün çox səbirsizləndiyini deyir: - Mənim uşaqlığım, gəncliyim füsunkar gözəlliyə malik olan Şuşada keçib. Gəncliyimin ən gözəl illəri Hüsü Hacıyev adına 4 nömrəli tam orta məktəbində, 2 nömrəli riyaziyyat təmayüllü internat məktəbində müəllim işləyən illərə təsadüf edir. Internat məktəbində Azərbaycanın digər rayonlarından oxumağa gələn uşaqları Şuşanın mədəni, tarixi abidələri, fauna-florası haqqında məlumatlandırdığım günləri fəxrə xatırlayıram.

28 il 6 aylıq ayrılıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin dönməz iradəsi və qüdrəti Azərbaycan Ordusunun şücaəti ilə ruhumuzda yaşatdığımız doğma Şuşada üçrəngli bayrağımız dalğalanır. Bu sevinci bizə yaşadan Ali Baş Komandan İlham Əliyevə minnətdaram. Əsgər və zabitlərimizə eşq olsun deyir, şəhidlərimizə rəhmət diləyir, qarşılarında baş əyirəm.

Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin Azad Şuşamızı dirçəldəcəyindən əminəm. Əvvəlkindən daha abad, daha müasir olacaq. İnci adına layiq olacaq mənim Doğma Şəhərim...

"Bütün torpaqlarımızın düşmən tapdığından qurtulduğunu eşitmək bizim üçün böyük sevinc idi"

Şuşa rayonu Malibəyli kənd tam orta məktəbinin ibtidai sinif müəllimi, Əməkdar müəllim Nailə İbrahimova fərəh dolu günlər yaşadığını bildirir. O, Şuşasız keçən 28 ilin çox ağrılı, əzablı olduğunu deyir: - 1992-ci ildə 366-cı alayın köməyi ilə ermənilər kəndimizi işğal etdilər. Şuşasız, Malibəylisiz 15 il "Zuğulba" sanatoriyasında, 13 il isə Ramanada dövlətimizin tikib verdiyi evlərdə həsrət dolu günlərimizi, aylarımızı keçirdik.

Prezidentimiz "Şuşa işğaldan azad olundu" xəbərini deyəndə sevincimdən ağladım. Qızlarım, nəvələrim də mənə qoşuldu. Gözümüz həm güllür, həm sevinc yaşayırdı.

Var olsun Prezidentimiz, Azərbaycan Ordusuna eşq olsun!

Şuşanın azad olunmasından sonra bü-

Şuşalı müəllimlər doğma yurdda keçəcəkləri ilk dərsi səbirsizliklə gözləyirlər

tün torpaqlarımızın düşmən tapdığından qurtulduğunu eşitmək bizim üçün böyük sevinc idi. İnşallah doğma yurda qayıdacağıq, kəndimizi, məktəbimizi dirçəldəcəyik. Kəndimizin gül balalarına yazmaq, oxumaq öyrətmək üçün Allahın izni ilə ömrümün qalanını da sərf edəcəyəm ki, vətənpərvər gənclik yetişdirək.

"Artıq şagirdlərimə zəfərlərimizdən danışacağam"

Şuşa rayon 5 nömrəli tam orta məktəbinin ibtidai sinif müəllimi İlahə İbrahimova 1983-cü ildə Şuşa şəhərində anadan olub. II sinfə qədər Şuşa şəhər 4 nömrəli orta məktəbdə təhsil alıb. Bütün şuşalılar kimi onun da sevincinin hədd-hüdudu yoxdur. O, həmişə Şuşanın azad olunacağı günü səbirsizliklə gözlədiyini və ümidini heç vaxt itirmədiyini deyir: - Bütün şuşa-

vəs yaratdı. Belə ki, tezliklə Qarabağda, doğma Şuşamızda öz həmyerlilərimizin övladlarına təhsil verəcəyəm. Bundan daha böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Mən rəhbərimizlə, ordumuzla, xalqımızla, dövlətimizlə fəxr edirik.

"Şuşa adını eşidəndə..."

Şuşa rayon 19 nömrəli tam orta məktəbin direktoru, Əməkdar müəllim Rəfiyə Məmmədov şuşalı olduğu üçün fəxr etdiyini bildirir: - Şuşa adını eşidəndə qəlbimdə o qədər acılı-şirinli xatirələr yaranır ki... Birçə onu deyə bilərəm ki, Şuşada doğulmaq, yaşamaq, işləmək özü bir xoşbəxtlikdir. Çünki Şuşa Azərbaycan xalqı üçün son dərəcə müqəddəs, ziyarətə qədər əziz olan yurd yeridir.

8 noyabr 2020-ci il tarixədək hamımızın qəlbində Şuşanın özü boyda bir nişgil yaşayırdı, çünki Şuşa kimi tarixi bir şəhərimizi itirmişdik. Lakin həmin tarixdə Ulu Tanrının izni, Ali Baş Komandan, hamımızın Prezidenti cənab İlham Əliyevin qətiyyəti nəticəsində Şuşa işğaldan azad edildi. Şuşanın azad edilməsindən sonra daha böyük qələbə sevinci yaşadıq. Qarabağ tamamilə işğaldan azad edildi. Biz qələbə çaldıq. Bu qələbəni biz həmişə fəxr-lə xatırlayacağıq.

Qarabağ Azərbaycandır!

"Şuşalı, qayğısız, atalı-analı günlərim yada düşür"

Şuşa şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi Rəisə Fərəcov da öz sevincini bizimlə bölüşüb: - Mən Şuşada doğulmuşam. Ömrümün 30 ildən çoxunu o cənnət məkəndə keçirmişəm.

Uşaqlıq illərimi xatırlayanda gözələrim güllür, yaşadığım şuşalı, qayğısız, atalı-analı günlərim yada düşür.

Təbiətin bu diyara bəxş etdiyi gözəlliyi ata-babalarımız ülvə bir gözəlliyə çevirmişdi. Onun əsrarəngiz, ecazkar gözəl-

liyi, mədəni mühiti bizi elmə, təhsilə, yaradıcılığa həvəsləndirirdi.

Hər il may ayında Şuşada mahnı bayramı keçirilirdi. Azərbaycanın görkəmli insanları oraya gəlir, mahnı bayramında iştirak edirdilər.

Biz çox həvəslə geyinib-keçinib Cıdır düzünə qalxır, kəklikotu, qaymaqçıqəyini yığa-yığa bayramda iştirak edirdik. O güllərin ətri bizi bihuş edirdi.

Mən Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi işləyirəm. M.P.Vaqifin həyat və yaradıcılığını onun məqbərəsi yanında keçirdim. Xurşidbanu Natəvanın həyat və yaradıcılığını onun evində keçirib, şagirdləri Nəvvabın, Zakirin ev-muzeylərinə aparır, onların dəfn yerlərini göstərir, elmə marağı daha da artırır.

Allaha şükür, bitdi o həsrət. Şanlı Ordumuzun, Ali Baş Komandanımızın qətiyyətli fəaliyyəti nəticəsində Şuşamız azad olundu. Mən onların qarşısında baş əyir, Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm. Allah Ordumuzu və Ali Baş Komandanımız cənab İlham Əliyevi pənahında saxlasın.

"Biz Qarabağın, Şuşanın geri alınması ümidilə yaşayırdıq"

Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Gülnar Qurbanova deyir ki, həyatının ən xoş və həyəcanlı günlərini Vətən müharibəsinin davam etdiyi 44 gündə yaşayıb. Onun üçün ən yaddaqalan gün isə Şuşanın azad olunması və düşmən üzərində möhtəşəm qələbə çalındığı gündür: - Mən Şuşada dünyaya göz açmışam və erkən yaşlarımda öz elimdən, obamdan didərgin düşmüşəm. Bizim uşaqlığımızın ən acı xatirələri ermənilərin atdığı mermi səsləri və qorxu içində keçib. Bakıya gəldikdən sonra da oradakı xatirələrim daima gözümün qarşısında idi. Biz həmişə Qarabağın, Şuşanın geri alınması ümidilə yaşamışıq. Nəhayət, cənab Ali Baş Komandan bu xəbəri bizə çatdırdı. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edib və 28 illik həsrətə son qoyaraq bizi doğma yurdunda, Qarabağa qovuşdurdu. Cənab Prezident Azərbaycanın gücünü dünyaya göstərdi.

"Həsrətində olduğum Şuşanı qarış-qarış gəzəcəyəm"

Şuşa şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi Ayla Qurbanzadə də öz hissələrini bizimlə bölüşüb: - Şuşalı olsam da, çox təəssüflər olsun ki, mən o dilbər guşəni görməmişəm. Valideylərim, babam, nənəm Şuşanın gözəlliyindən, əzəmətindən, oradakı xatirələrdən söz açıqları zaman mən oranı xəyallarımda canlandırmışam. Bu gün xoşbəxtəm ki, həmin gözəllikləri öz gözələrimlə görəəcəyəm. Həsrətində olduğum Şuşanı qarış-qarış gəzəcəyəm. O günü səbirsizliklə gözləyirəm. Arzu edirdim ki, Şuşada ali təhsil müəssisələri, universitetlər fəaliyyət göstərsin və mən də həmin universitetlərdə təhsilimi davam etdirim. Arzuladığım sahnəni mütəxəssisi kimi yetişərək xalqımıza fayda verim.

Niyazi RƏHİMOV

“QARABAĞIN məşhur müəllimləri”

QARABAĞIN
məşhur müəllimləri

Firidun bəy Köçərli

Əslən şuşalı olan Firidun bəy Köçərli İrəvan gimnaziyasında ana dili, hüsnxətt fənlərini tədris edib. 1895-ci ildə Qori Müəllimlər Seminariyasının tatar şöbəsinin Azərbaycan dili və şəriət müəllimi təyin edilib. Seminariyanın Azərbaycan bölməsi 1918-ci ildə Firidun bəyin təşəbbüsü ilə Qazax şəhərinə köçürülüb. Firidun bəy seminariyanın müdiri vəzifəsində çalışıb.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Firidun bəy Köçərli

Əslən şuşalı olan Firidun bəy Köçərli 1885-1890 və 1893-1894-cü illərdə İrəvan gimnaziyasında ana dili, hüsnxətt fənlərini tədris edib. 1895-ci ildə Qori Müəllimlər Seminariyasının tatar şöbəsinin Azərbaycan dili və şəriət müəllimi təyin edilib. 1918-1920-ci illərdə onun təşəbbüsü ilə həmin seminariyanın əsasında açılmış Qazax Müəllimlər Seminariyasının müdiri işləyib.

Firidun bəy müəllimlik peşəsini bütün peşələrdən daha yüksəkdə tuturdu. O, müəllimi gələcəyə işıq salan mayak, nur adlandırır. Onun təbircə desək, “Pis şagird yoxdur, şagirdi düzgün anlamayan müəllim vardır. Müəllimin borcudur ki, hətta ən çətin tərbiyə olunan uşağı belə tərbiyələndirsin”. Görkəmli ədib hər çıxışında qızların təhsilə cəlb edilməsini ön plana çəkirdi və təhsilli qadının gələcəkdə övladlarını da təhsilli böyüdəcəyini nəzərə çatdırırdı.

Mehdi Mehdizadə

1903-cü ildə Cəbrayıl rayonunun Daşkəsən kəndində anadan olub. 1926-cı ildə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunu bitirib (indiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti) və bir müddət Qaryagin (Füzuli) şəhərində fizika və riyaziyyat müəllimi kimi pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olub.

Mehdi Mehdizadənin təhsilimizin, elmimizin inkişafında mühüm rolu vardır. Akademik Mehdi Mehdizadə təhsil idarəçiliyi sahəsində əsl məktəb yaratdı. Böyük pedaqoqun yaratdığı həmin məktəb bu gün də öz əhəmiyyətini itirməyib.

QARABAĞIN
məşhur müəllimləri

Mehdi Mehdizadə

Əslən Cəbrayıl rayonunun Daşkəsən kəndindən olan Mehdi Mehdizadə bir müddət Füzuli şəhərində fizika və riyaziyyat müəllimi kimi çalışıb. Mehdi Mehdizadə Azərbaycan SSR-nin xalq maarif naziri olub, təhsil idarəçiliyi sahəsində məktəb yaratmış pedaqoqlardandır.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

QARABAĞIN
məşhur müəllimləri

Əhməd bəy Ağaoğlu

Əhməd bəy Ağaoğlu 1869-cu ildə Şuşa şəhərində doğulub. O, Tbilisi gimnaziyası və Şuşa Realni məktəbində fransız dilini tədris edib. 1897-ci ildə H.Z. Tağıyevin dəvəti ilə Bakıya gəlib və burada fransız dilindən dərs deyib. 1925-1930-cu illərdə qurucusu olduğu Ankara Yüksək Hüquq məktəbində pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olub.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

Əhməd bəy Ağaoğlu

1869-cu ildə Şuşa şəhərində doğulub. Əhməd bəy 1896-cı ildə Şuşa Realni məktəbinə fransız dili müəllimi təyin olunub, Şuşada ilk dəfə qiraətxana-kitabxana açdı. Parisdə təhsil görmüş, Avropa mədəniyyətini mənimsəmiş Əhməd bəy Şuşada müəllimlik etdiyi dövrdə uşaqların dünyəvi təhsilə marağını artırmağa çalışıb. 1897-ci ildə Əhməd bəyin həyatının Bakı dövrü başlayıb. Hacı Zeynalabdin Tağıyevin dəvəti ilə Bakıya gəlib, məktəblərdən birində fransız dilinin tədrisi ilə məşğul olub. 1925-ci ildə Əhməd bəy qurucusu olduğu Ankara Yüksək Hüquq məktəbində dərs deməyə başlayıb.

Azərbaycanda maarifçiliyin, ədəbiyyatın, dövlətçilik düşüncəsinin formalaşmasında böyük rol oynayan Əhməd bəy jurnalist, pedaqoq, yazıçı və türk dünyasının ictimai-siyasi xadimi kimi tarixə düşüb.

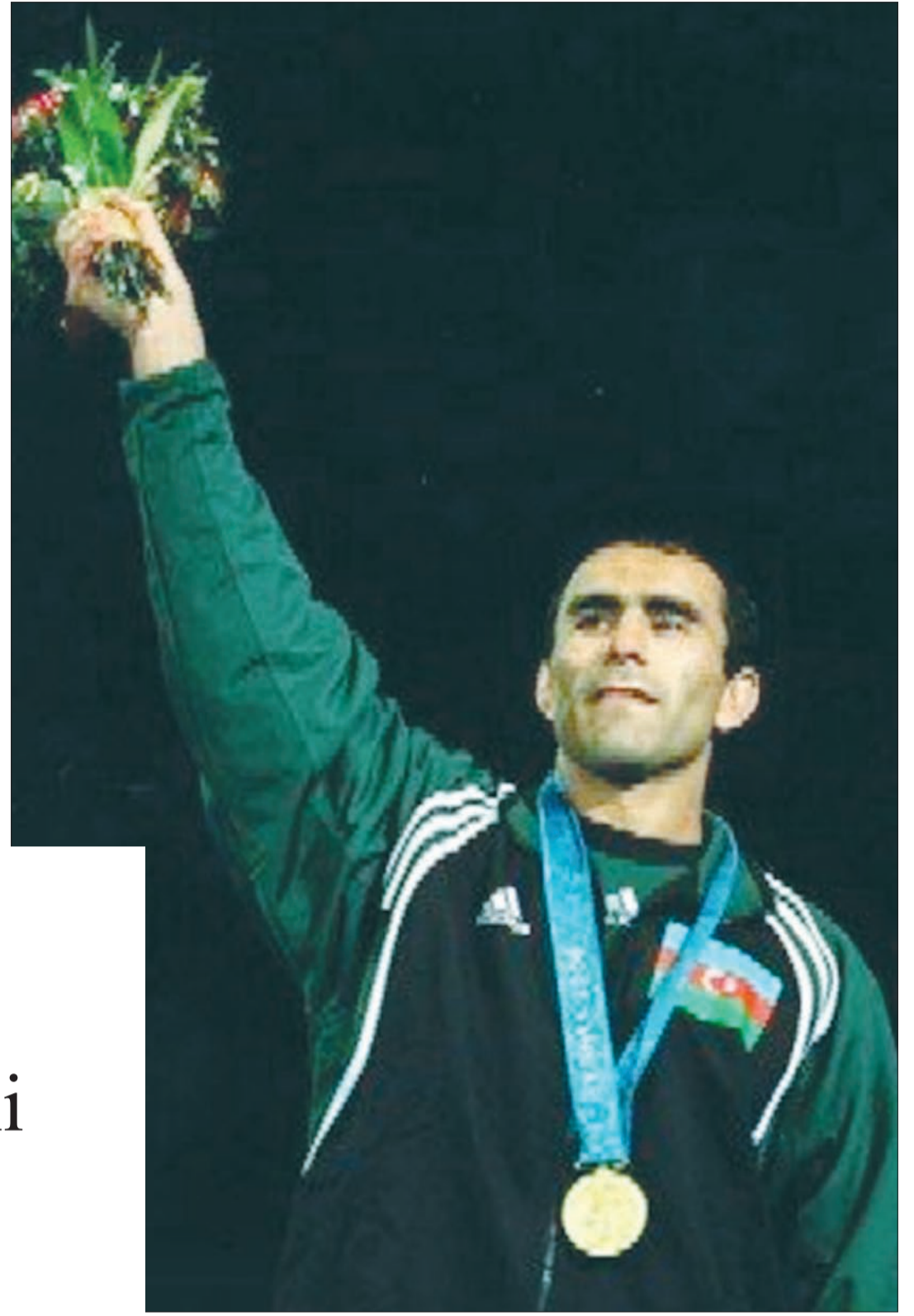
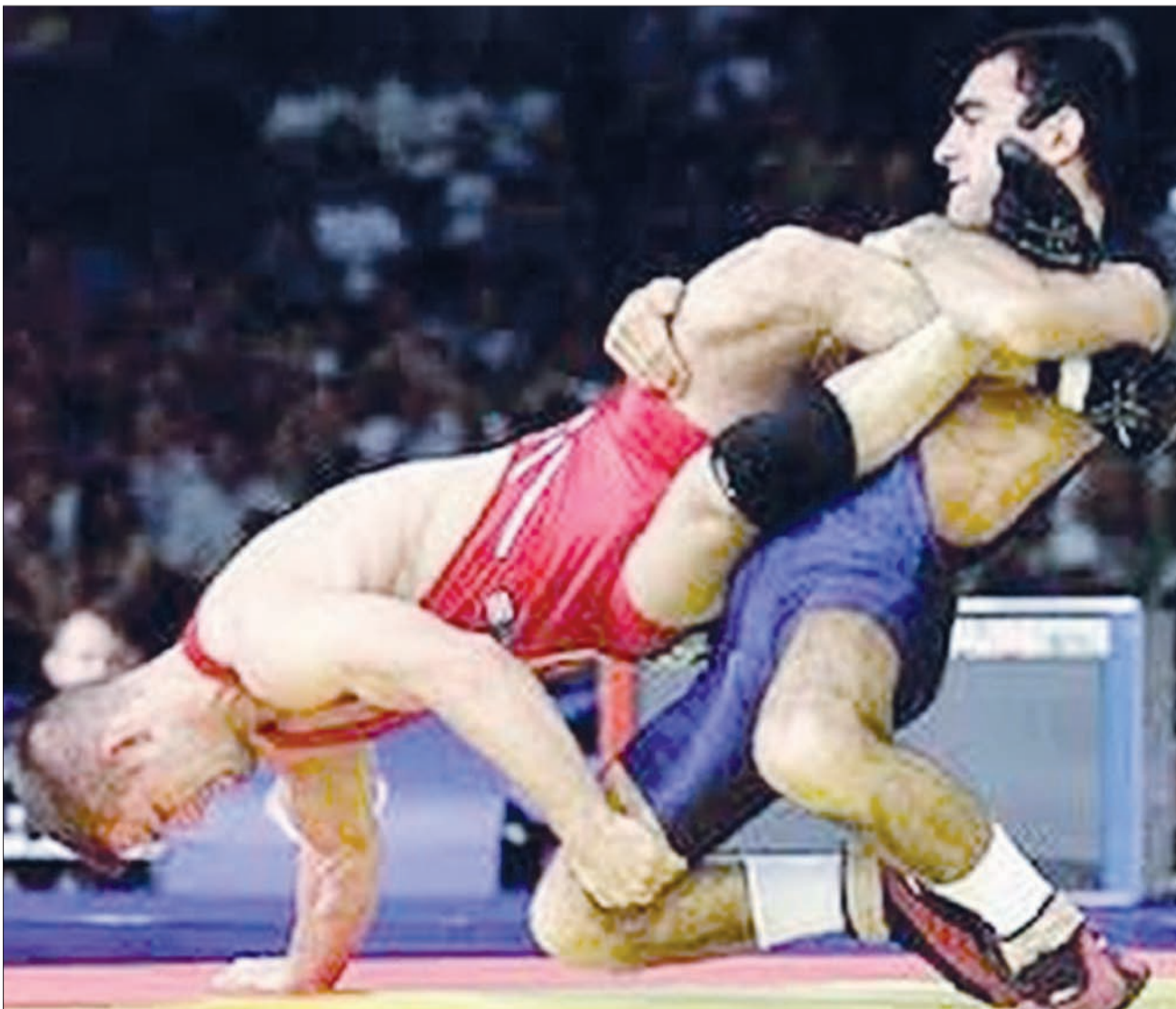
"Mötəbər idman yarışlarımızın ŞUŞADA, XANKƏNDİDƏ keçirilməsi ən böyük arzumdur"

Namiq Abdullayev:

"Erməni güləşçilərini həmişə məğlub etmişəm"

Rəşad ZİYADOV

"Nəhayət, çoxdan gözlədiyimiz bir vaxt gəlib çatdı. Sentyabrın 27-də qəsbkar düşmənin təxribatlarına cavab olaraq Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Müzəffər Ordumuza əks-hücuma keçməklə bağlı əmr verdi. Bir aydan artıqdır ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda Vətən müharibəsində qüdrətli Azərbaycan Ordusu həm maddi-texniki təchizat, həm də döyüş hazırlığı baxımından cəbhədə tam üstünlüyə sahibdir". Bu fikirləri ilə söhbətə başlayan Olimpiya çempionu Namiq Abdullayev Ordumuzun gücündən, uğurlarından və xalqımızın birliyindən danışdı.

"Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ordumuzun güclənməsi və möhkəmlənməsi üçün göstərdiyi diqqət və qayğı öz uğurlu nəticələrini bu gün döyüş meydanında verir. Müzəffər Ordumuz əks-hücüm əməliyyatı ilə təcavüzkar və işğalçı Ermənistanı ciddi zərbələr vurdu, düşmən ordusu həm canlı qüvvə, həm də silah və texnika baxımından xeyli itki verdi. Ordumuzun düşməndən fərqli olaraq yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olması, ən əsası isə Xalq-Ordu-Dövlət birliyi qələbənin əsas rəhninə, etibarlı mənbəyinə çevrildi. Müzəffər Ordumuzun qazandığı qələbələr bizi çox sevindirir və qürurlandırır. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusuna arxalanır. Güclü Ordumuzun döyüş meydanında üstünlüyü bir daha onu göstərdi ki, bizim vətənpərvər ruhda tərbiyə alan gənclərimiz və Vətəni sevən xalqımız var. Biz azərbaycanlılar həmişə vətənə məhəbbət, xalqa, elinə və obasına hörmət, ata-babalarının ənənələrinə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmağa məsuliyyətlə yanaşmış, ona həyatı əhəmiyyətli məsələ kimi baxmışıq".

Namiq Abdullayev əlavə etdi ki, Vətən bizim varlığımızdır, fəxrimizdir, qürurumuzdur. Vətənimizlə qürur duyduğumuz kimi, həm də onu böyük məhəbbətlə sevirik və onun qarşısında özümüzü borclu sanırıq. Vətən bizi qoruyan anadır. İdmançılarımızın da vətənpərvər olması yarış meydanlarında öz sözünü deyir. Çünki vətənpərvər olmayan idmançı heç bir uğura imza ata bilməz. Biz məşq proseslərində yeniyetmələrimizə "Vətən" və "vətənpərvərlik" kimi müqəddəs anlayışların mənasını aşılayırıq. Onlara Vətəni sevmək,

Vətənə bağlılıq, vətənpərvərlik və milli qürur hissini aşılınmasına səy göstəririk. Siz görürsünüz ki, hər bir idmançı birincilik əldə etdikdən sonra hər birimiz üçün müqəddəs sayılan üçrəngli bayrağımızı dalğalandırmaqda və himnimizi səsləndirdikdə keçirdikləri həmin hissələri sözlə ifadə etməkdə çətinlik çəkir. Ona görə ki, onların xəmirləri vətənpərvər analarımızın layları ilə yoğrulub. Mən şadam ki, uşaqlarımız, yeniyetmə və gənclərimiz milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alırlar.

- *Namiq müəllim, yarışlarda erməni idmançıları ilə qarşılaşanda, maraqlıdır, hansı hissələri keçirmisiniz?*

- Dünya və Avropa çempionatlarında və beynəlxalq turnirlərdə erməni güləşçiləri ilə çox qarşılaşmışam. Həmişə də bütün idmançılar kimi mən də qələbə qazanmaq haqqında düşünmüşəm və qalib olmuşam. Rəqibin erməni olması idmançıda bir az da məsuliyyət hissini artırır. İdmançılarımız həmişə yarışlarda erməniləri məğlub ediblər.

- *İdman aləminin tanınmış simalarından biri kimi arzumuz nədir?*

- Mötəbər idman yarışlarımızın Şuşada, Xankəndidə keçirilməsi ən böyük arzumdur. Və çoxdandır arzusunda olduğumuz günlərə artıq yaxınlaşmışıq. İnanıram ki, yaxın günlərdə ərəzi bütövlüyümüzü tam bərpa edəcəyik və üçrəngli bayrağımız işğaldan azad edilmiş bütün torpaqlarımızda qaldırılacaq, şəhidlərimizin ruhları şad olacaqdır. Azərbaycan xalqı həmrəydir və xalqımızın Prezidenti İlham Əliyevə, Rəşadətli Azərbaycan Ordusuna olan inamı sonsuzdur. Yaşasın QALIB Azərbaycan Prezidenti və Müzəffər Azərbaycan Ordusu!